

			Muhasebecilik Eğitimi için Global İşbirliği
1	P-1.1.2	Belverd Needles	
2	P-1.1.4	Marc Pickeur	
3	P-1.1.4	Nicholas Fraser	
4	P-1.1.4	Patrick De Cambourg	
5	P-1.1.4	Robert Bunting	
6	P-1.1.5	EMILIO FERRÉ	
7	P-1.1.6	Alan Knight	
8	P-1.1.6	Nancy Kamp-Roelands	
9	P-1.1.6	Roger Adams	

P-1.1.2- Belverd Needles

Muhasebecilik Eğitimi için Global İşbirliği

Bu belge, muhasebecilik eğitiminin, özellikle muhasebecilik akademisyenleri arasında karmaşık global çevresini ele almaktadır. Evrensel çapta faaliyet gösteren organizasyonların gayretlerini ve Uluslararası muhasebecilik Eğitimi Standartları Kurulu (IAESB) çalışmalarını ve hedeflere ulaşmak için yapılan karşılaştırmalı değerlendirme tekniklerini özetlemektedir. Ayrıca, muhasebecilik eğitimini evrensel seviyeye taşıyan IAAER' in çalışmalarını ve Uluslararası Eğitim Standartları dahilinde görev alan muhasebe profesörlerinin eğitimde giderek artan rollerine olan ihtiyacı anlatmaktadır. (IES). © Telif Hakkı 2007 Tüm hakları gizlidir.

Bu belgenin hedefleri şunlardır:

- Muhasebecilik mesleği eğitimine olan evrensel ihtiyacı göstermek
- Uluslararası muhasebecilik Eğitimi Standartları Kurulu'nun da (IAESB) yaptığı çalışmalar, karşılaştırmalı değerlendirme teknikleri ve amaca ulaşma çalışmaları da dahil olmak üzere, global organizasyonların evrensel bazda yaptığı çalışmaları özetlemek
- Uluslararası muhasebecilik Eğitimi Standartları Kurulunun (IAAER) evrensel alanda muhasebecilik eğitimi sağlama çalışmalarını vurgulamak, Uluslararası Eğitim Standartları (IES) kapsamındaki profesörlerin, muhasebecilik eğitiminde rol alması konusunda giderek artan ihtiyacı belirtmek.

2000 yılında Amerika Güvenlik ve Borsa Komisyonu tarafından da belirtildiği gibi, evrensel yapının unsurları şunlardır:

- Etkili, bağımsız ve yüksek kalitede muhasebecilik ve denetleme standardı belirleyecek kişiler
- Yüksek kalitede denetleme standartları
- Etkili kalite kontrolü yapan denetim firmaları ve mesleki kapsamlı kalite güvence
- Aktif düzenleme incelemeleri

Bu listede olmasa da yüksek kalitede muhasebecilik eğitimi de, eğitimli muhasebecilerin SEC unsurlarını yürütmelerini sağlayacaktır. Mevcut durumda, müfredatta, fakülte kalifikasyonlarında ve dünyadaki muhasebecilik eğitimi değerlendirmelerinde çok farklılıklar vardır. Bu belge, mevcut ve potansiyel gayretlerin, evrensel muhasebecilik eğitimi için daha fazla işbirliği olanağı ve meslek kalitesinin geliştirilmesini sağlayacaktır.

Muhasebe Eğitiminin Karmaşık Çevresi

Eğitim programları bir vakum içinde çalışmıyor. Aslında muhasebecilik eğitimi programları ve eğitmenleri, yerel endişelerin kökleştiği ve dış çevrelerden ve

Uluslararası hareketlerden etkilenen oldukça karmaşık bir çevrede çalışıyorlar. Profesyonel muhasebecilik eğitim programları, özellikle bu alandan mezun olan kişilerin, kalifiye birer muhasebeci olmak için ihtiyaç duydukları eğitimsel gereksinimleri karşılıyor. Burada bu kalifikasyonları etkileyen faktörler, kanun ya da mesleki bünyeler tarafından getirilen üyelik gereksinimleri, muhasebecilik programlarını değerlendiren akademik kurumların ya da akreditasyon kurumlarının ortaya koyduğu kriterler, ve Uluslararası muhasebecilik firmaları ve dernekleri gibi mesleki kurumların belirlediği standartların benimsenmesidir. Etki ve gereksinimlerin bulunduğu bir çevrede, muhasebecilik eğitiminin evrensel bazda koordine edilmesi ulusal, bölgesel ve Uluslararası seviyelerde gerçekleşir.. Ulusal seviyede, ülkelerin, düzenli olarak toplanan ve müfredatla ilgili konuları tartışan akademisyenleri olmalıdır. Bölgesel gruplar, akademik ve profesyonel seviyelerden daha önemlidir, mesela Avrupa muhasebecilik derneği (EAA) ve Avrupa Muhasebeciler Federasyonu. Evrensel seviyedeki akademik bünyeler, Uluslararası Muhasebecilik Eğitimi ve Araştırma Derneği, (IAAER) ve mesleki kuruluş, Uluslararası muhasebeciler federasyonudur (IFAC), özellikle Uluslararası muhasebecilik Eğitim Standartları Kurulu (IAESB), giderek artan şekilde olumlu etkiler bırakmaktadır.

Muhasebe Eğitiminde Değişiklik için Global Güçler

Tanımlanan karmaşık çevreye rağmen ve belki de bu nedenle, muhasebecilik eğitimi değişime karşı direnç göstermektedir. Ancak ortada muhasebecilik eğitiminde değişiklikler yapmak isteyen güçlü ve evrensel kurumlar da vardır. Karaman (2004) bunları şöyle belirlemiştir:

- Sürekli rekabet baskısı
- Bilgi ve İletişim teknolojilerinin etkisi
- İşlerin Küreselleşmesi
- Değer muhasebesine odaklanması
- Yeni bilgi ve yeteneklere olan talep
- Tüzel yönetim gelişimi ve etik kurallarına olan talep

Değişim ihtiyacını vurgulayan global varsayımlar

Karaman (2004) muhasebecilik eğitiminde evrensel açıdan ihtiyaç duyulan gelişim ve değişimin altını çizen varsayımları şöyle sıralıyor:

- Bir mesleğin tek gerçek sermayesi insan sermayesidir
- Ulusal bazlı eğitim sistemleri evrensel açıları yansıtmalıdır
- Modern meslekler, geniş bilgi ve uzmanlaşmış yetenekler gerektirir
- Profesyoneller sürekli yeni bilgi ve yetenekler edinmelidir
- Geleceğin muhasebecileri Etik kurallar ve tarafsız olma açılarından eğitime ihtiyaç duymaktadır

Bu varsayımlar kabul edilirse, evrensel bir akım için gereken şey, muhasebecilik mesleğini genel anlamda geliştirmek ve Uluslararası muhasebecilik eğitimi standartlarının reddedilemeyeceği şekilde evrensel bir uyumluluk sağlamaktır.

IES Karşılaştırmalı Değerlendirme çalışması: Umut veren bir teknik

2006 yılında İstanbul' da yapılan bir akademik turnuva ile karşılaştırmalı değerlendirme teknikleri keşfedildi, Güneydoğu Avrupa'daki birçok ülkede uygulanabilen bu teknik muhasebecilik eğitiminin evrensel olarak geliştirilmesi ve ilerlemesi konusunda umut verici sonuçlar gösteriyor. Projeyi yöneten Karaman, karşılaştırmalı değerlendirme amaçlarını şöyle sıralıyor:

- Uygun karşılaştırmalı değerlendirme yöntemlerini kullanılabilir hale getirerek mesleğin gelişimine destek olmak
- Muhasebecilerin ve denetçilerin mesleki kalifikasyonlarındaki güçlü ve zayıf yönleri belirlemek
- Sürdürülebilir kurumsal kapasite yolunda zaman içinde elde edilen ilerlemeyi ölçmek.

Karşılaştırmalı değerlendirme metodolojisi şu şekilde özetlenebilir:

- Mevcut durumla ilgili güncel bilgilere sahip ülke uzmanları değerlendirme yapabilir;
- Harici ve bağımsız analizcileri değerlendirme sonuçlarını, ulusal bir ilgi ve harici inandırıcılık elde etmek için geçerli kılar; ve
- Çoklu göstergeler gelişim önceliklerini belirler.

Kıyaslanan alanlar, IFAC IES mesleki karakteristikleri; eğitim; muhasebecilik, finans ve ilgili bilgiler; organizasyonel ve ticari bilgiler; yetenekler, değerler; etik ve davranışlardır. Her ülkedeki asıl durum, muhasebecilik eğitiminde uluslararası standartlarla ve en iyi uygulama örnekleri ile kıyaslanır. Genel sonuçlar hesaplanır ve önemli unsurların detaylı analizi yapılır.

Karşılaştırmalı değerlendirme çalışması ile gelecekte geliştirilecek dört temel alan belirlenmiştir.

- Uluslararası alanda kabul gören SEEPAD üye kurum kalifikasyonlarının geliştirilmesi, inceleme yapısının güçlendirilerek karşılıklı olarak tanınması.
- Hem başlangıç eğitiminde hem de profesyonel gelişimde program ve uzmanlığın geliştirilmesi.
- Hem temel muhasebecilik hem de temel ticaret eğitiminin güçlendirilmesi.
- Uygun mesleki çevrelerde uygulama deneyimi sırasında yeteneklerin geliştirilmesi.

Zor bir pozisyondan başlayarak, ülkeler Uluslararası alanda yarışabilen muhasebecilik mesleği gelişiminde önemli bir ilerleme kaydetmişlerdir. Karşılaştırmalı değerlendirme, bölgesel uyumluluk ve sabitlik ve AB bütünlüğü sağlamak açısından önemlidir.

Muhasebe Eğitimini Geliştirmek için Global Başlangıçlar

Son yıllarda, muhasebecilik eğitimini evrensel alanda geliştirmek ve işbirliği yapmak için çok önemli birçok başlangıç yapılmıştır.

Uluslararası muhasebe eğitimi standartları kurulu (IAESB)

Evrensel muhasebecilik eğitimindeki en önemli gelişme, IAESB'nin şu anda üstlendiği yüksek kalite standartlar geliştirme rolünün artmış olması ve dünya çapında muhasebecilik eğitiminin gelişmesi için rehberlik sağlamaktır. IAESB muhasebecilik eğitiminin ön kalifikasyonlarını, uygulama deneyimini ve eğitimini, değerlendirilmesini ve muhasebeciler tarafından ihtiyaç duyulan uzmanlık eğitimini vurgulamaktadır. IAESB eğitime uygun süreç ve kamuoyu desteği ile global bir bakış açısıyla bakmaktadır.

Tüm IFAC üyelerinin, IES 1 – 6' yı Ocak 2005 itibariyle, IES 7' yi Ocak 2006 itibariyle ve IES 8' i de Temmuz 2008 itibariyle uygulamaya başlamaları istenmiştir. Uyumluluk kapsamında kalın yazılan standartlara uyum beklenmektedir. Gri yazılı yorum bölümlerinde, siyah yazılı standartların ayrıntılı açıklamaları yer almaktadır. Siyah yazılı gereksinimlere uyumluluk, mesleki bünyeler tarafından yürürlüğe koyulur. Ancak, burada ulusal bir denetim ile üniversiteler, işverenler, ticari şirketler gibi üçüncü tarafların da katılımı istenmektedir. IAESB' nin önemli hedeflerinden biri - ve IES'nin, "eğitim dünya çapında gelişimi ile kamuoyuna hizmet sunmak ve profesyonel muhasebecilerin, uyumluluk standartları yönünde gelişimini sağlamaktır.

Uluslararası Muhasebe Eğitim ve Araştırma Derneği (IAAER)

Evrensel muhasebecilik eğitimi standartları hakkında gündeme gelen pek çok konu vardır. Standart belirleyicilerin karşılaştığı en önemli sorunlardan bazıları, yaşam boyu öğrenme modelinin, gelecekteki profesyonel muhasebecilere, muhasebecilik eğitimi yoluyla nasıl verileceği ve ön kalifikasyon eğitimi veren bir muhasebecilik eğitimi programının nasıl tasarlanması ve uygulanması gerektiği ve de muhasebecilik eğitiminin gelişimine olan ihtiyaçla ilgili bilincin nasıl uyandırılacağı ve muhasebecilik eğitimi gelişimine nasıl insanların teşvik edileceğidir. Bir başka muhasebecilik eğitimi ile ilgili önemli sorun ise araştırmadır. Uygun değerlendirme modelleri, yeterlilik, mesleki davranış, etik kuralları, ulusal gereksinimlerdeki değişiklikler, üretebilen ve denetim yapabilen muhasebeciler ve denetçiler için arz ve talep konularının araştırılması önemlidir. Dahası, eğitim standartlarının yürürlüğe koyulması karışık bir konudur. Açıkça, IFAC, üye bünyeler aracılığıyla, adayların üyelik için uygunluğunu görüntüleyebilir, ancak birçok ülkedeki sorunları çözemez çünkü bunlar kanuni yönetmelik, gelenek ve müfredatların değişmesini gerektirir.

Bu zorluklara karşı koymak için, akademik topluluklar geçmişte olduğundan daha fazla bu alanda yer almalıdır. Bu görevi Uluslararası alanda yerine getirmeye çalışan lider kurum Uluslararası muhasebe Eğitim ve Araştırma Derneğidir (IAAER). Bu derneğin misyonu, muhasebecilik eğitiminde mükemmelliği teşvik etmek, dünya çapında araştırmalar yapmak ve muhasebecilik akademisyenlerinin yüksek kalite, evrensel bazda tanınan standartlar ve muhasebecilik uygulamasının gelişim ve muhafazasında katılımını sağlamaktır. IAAER bu nedenle bu görevi yerine getirmek için tek kalifiye kurumdur çünkü üyeleri bireysel üye, akademik dernekler ve tüm dünyadan katılan mesleki derneklerdir. Bu nedenle, muhasebecilik eğitimi alanında dünya çağında hizmet sunmak ve akademisyen ve uzmanları bir araya getirmek için ideal bir yere sahiptir. İşbirliğini geliştirme fonksiyonları arasında şu anda devam eden çalışmaları şunlardır:

- Dünya Muhasebe Eğitimi Kongresi
- 21. yy Muhasebe Eğitimi: Global Zorluklar (Needles / Burns, 1993)
- Muhasebe Eğitimi ve araştırması üzerine bölgesel konferanslar
- Kurumsal üye toplantıları
- Mesleki Dernek Yöneticilerinin Eğitim ve Araştırma için İşbirlikçi Yaklaşımları
- IEG no.9 için Uygulama Rehberi
- Muhasebe Eğitimcileri için Global Etik Kuralları
- Evrenselleştirme Toplantıları

Her bir toplantı mevcut IES uygulamalarının bir tutarsız yönünü ortaya koymaktadır. Muhasebecilik eğitiminin geliştirilmesi ihtiyacı, açıkça gösterilmektedir. Şimdi bir başka seviyeye gelme zamanı: IES uygulamalarını kolaylaştırma seviyesi (Needles, 2007). IES uygulamalarında karşılaşılan bir zorluk, IAESB' nin birincil iletişim hattının IFAC üye ülkeleri olması ve onların da genellikle eğitimcilerle iyi iletişim ilişkilerinin olmamasıdır. Sadece mesleki bünyelere ve ulusal ve uluslararası konferanslara katılan birkaç muhasebe eğitimine standartları iletmek yeterli değildir.

Atena projesi ile bu problemi aşmakta IAAER önerileri, evrensel fakülte geliştirme programını hedeflemekte, bu da muhasebecilik fakültelerinin gelişimini ve ortaya çıkan ekonomilerin Uluslararası Eğitim Standartlarını (IES) benimsemelerini ve uygulamalarını sağlayacaktır. Bu program, her ülkedeki kilit üniversitelerin ve bölüm / program başkanlarının geniş kapsamlı çalışmalara katılımını sağlayacaktır. Çalışmalar, müfredatı, öğretim yöntemlerini değiştirme ve yeni global açılardan mesleğe bakışı sağlama ve üniversitelerde IES 2- 4 ' ün okutulmasını sağlama amaçlı olacaktır.

Muhasebe Eğitimde diğer bölgesel ve evrensel hareketler

Ortak Müfredat Projesi – Ortak Müfredat Projesi, giriş seviyesinde ulusal kalifikasyonları birleştirmek için ve aynı zamanda bu kalifikasyonların yüksek kalitede kalması ve değişen beklentileri karşılaması için öneri geliştiren sekiz Avrupa muhasebecilik kurumundan oluşmaktadır.

UNCTAD – Birleşmiş milletler ticaret ve gelişim konferansı UNCTAD, Profesyonel Muhasebeci Kalifikasyonları için Ulusal Gereksinim Rehberleri'ni geliştirmiştir, bu

evrensel mfredatta ağırlıklı olarak IFAC Uluslararası Eğitim rehber ve standartlarını baz almaktadır. Bu alışma, profesyonel organizasyonların kalifikasyon kıyaslaması ve bu kalifikasyonların karşılıklı tanınmasını sağlamaktadır.

Global Muhasebe Eğitimi Ağı (GAEN) – GAEN, miktarsal değerlendirmeler ile ve profesyonel dernek ve kalifikasyon gereksinimlerinin ilerleme aşamalarının görüntülenmesi ile muhasebecilik reformunu teşvik eder. Muhasebecilik mesleğini, ekonomik büyümenin önemli bir parçası olarak görür ve reform da şeffaflık, sorumluluk, etik ve mesleki değer gelişimi açısında kilit faktördür.

Sonuç

Dünyadaki mesleki muhasebecilik eğitiminin mevcut durumu ile ilgili birçok kurul kararı çıkarılabilir. Birincisi, muhasebecilik eğitiminin birçok yönden gelişmesi gerektiği IAAER Küreselleşme Toplantıları gibi mekanizmalar tarafından açıkça gösterilmektedir. İkinci olarak, IAESB, profesyonel muhasebecilerin eğitimi için tutarlı, yüksek kaliteli ve ayrıntılı standartlar geliştirmiştir. nc olarak, eğitim standartlarını bir arada evrensel olarak uygulamak, zor bir görevdir. Küreselleşme toplantıları uygulamanın birçok pratik yönünü de ortaya koymuştur. Dördüncü olarak, IAAER bireysel akademisyenleri, akademik dernekleri, mesleği dernekleri ve standart geliştiren kurumları eşsiz şekilde bir araya getiren global bir organizasyondur. IES uygulaması yapmakta ve muhasebecilik eğitiminin evrensel alanda gelişimini sağlamakta önemli bir potansiyele sahiptir.

P-1.1.4

Marc Pickeur

Öncelikle size, Bankacılık Denetimi hakkındaki Basel Komitesinden ve özellikle de bankacılık sektörü olmak üzere finansal raporlamada kamu güveninin tesis edilmesi alanının da yapılan işlerden bahsetmek istiyorum.

Basel Komitesi, bankacılık denetleme konularında düzenli işbirliği için bir forum sağlamaktadır. Geçtiğimiz yıllar boyunca, Basel II düzenleyici sermaye çerçevesi de dahil olmak üzere, bankacılık denetlemesi hakkındaki tüm konularda bir standart kurucu organ olarak gelişme göstermiştir.

Komitede 13 ülkeden üye bulunmaktadır: Belçika, Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Lüksemburg, Hollanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İngiltere ve ABD. Ülkeler, kendi merkez bankaları aracılığıyla ve ayrıca bankacılık sektörünün denetiminin merkez bankası olmadığı ülkelerde bu konuda resmi sorumluluğu bulunan merciler temsil edilmektedirler.

Komite, üyeleri ve diğer bankacılık denetleme mercileri arasında iletişimi ve işbirliğini desteklemektedir. Komite, dünya genelindeki denetçilere bankacılık denetimi konularında rehberlik sağlayan yayınlanmış ve yayınlanmamış raporlar göndermektedir.

Komitenin, dört ana çalışma grubundan biri olan Muhasebe Çalışma Grubu, özellikle de finansal kuruluşların güvenliği konusunda potansiyel sonuçlar doğurabilecek, muhasebe ve denetim alanında ortaya çıkan sorunları ele almaktadır.

Bu girişin ardından, Komitenin Temel Prensipler olarak adlandırılan çalışmasına geçmek istiyorum. Bu çalışma, etkin bankacılık denetimi için temel bir referans olmak üzere Basel Komitesi tarafından geliştirilmiş olan kapsamlı bir 25 Temel Prensip seti sunmaktadır. Bu Prensipler, tüm ülkelerin kendi yargı sınırları içinde kullanmaları üzerine tasarlanmıştır. İki Prensip bu panel tartışmasının konusu açısından önemlidir.

Prensip 22, muhasebe ve ifşa ile ilgilidir. Bu prensip, denetçilerin bankaların kayıtlarını, uluslararası olarak genel kabul görmüş muhasebe politikaları ve uygulamalarına uygun olarak tuttıkları konusunda mutlaka tam kanaat getirmesini açıklamaktadır. Bu prensip Komitenin uluslararası Genel Kabul Görmüş Muhasebe Prensiplerine (GAAP) olan ilgisini açıklamaktadır.

Prensip 17 - İç kontrol ve denetim. Bu prensip, denetçinin bankaların kendi iş büyüklüğü ve karmaşıklığı için yeterli uygulamada olan iç kontrollere sahip olduğu konusunda mutlaka tam kanaat getirmesini açıklamaktadır. Bu prensip ayrıca, uygun bir bağımsız iç denetim, dış denetim ve uyum fonksiyonlarının önemini de açıklamaktadır. Bu prensip, Komitenin denetim mesleği ve iç kontrol önlemlerine olan ilgisini açıklamaktadır.

Temel Prensipler bağlamında, ATF basiretli raporlama kılavuzları hazırlamakta ve standart kurucularla tartışmalar yaparak, standart kurma süreçlerine resmi kalıtlarla ve yorum mektupları hazırlayarak, uluslararası muhasebe ve denetim standartlarının geliştirilmesinde aktif rol oynamaktadır.

Basel Komitesi'nin üyelerinden biri, 2005 yılında kurulan ve Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (IFAC) kamu çıkarı faaliyetlerini gözetken, Kamu Çıkarı Gözetim Kurulu'nda (PIOB) aktif bir rol oynamaktadır. AFT, Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Organizasyonu (IOSCO), Uluslararası Sigorta Denetçileri Birliği (IAIS), Dünya Bankası ve Finansal İstikrar Forumu üyeleri ile birlikte İzleme Grubu'na ve IAASB ve IESBA'nın İstişare Danışma Gruplarına aktif olarak katılmaktadır.

Komiteyi tanıttıktan ve finansal raporlamada kamu güveninin sağlanması konusundaki faaliyetlerini anlattıktan sonra, şimdi kamu güveninin sağlanmasında ciddi öneme sahip bazı unsurlara ve bunlar hakkında Basel Komitesinin yayınlamış olduğu pek çok çalışmaya daha yakından bakalım.

Birinci olarak, güçlü bir finansal raporlama çerçevesi, finansal tablolardaki bilginin kalitesini sağlar ve bunsuz bir kamu güveni mümkün değildir. Uluslararası olarak geniş bir biçimde kabul görmüş güçlü muhasebe politikaları ve uygulamaları da aynı derecede önemlidir.

Piyasanın disipline güçleri içerdiğinin farkına varılmıştır. Piyasa disiplini, ancak eğer piyasa katılımcıları kendilerine söz konusu faaliyetlerde şirketin faaliyetleri ve sahip oldukları riskleri değerlendirmelerine olanak veren, zamanında ve güvenilir bilgiye ulaşabiliyorlarsa çalışabilir. Böylece, gelişmiş kamu ifşası piyasa katılımcılarının güvenli ve sağlam uygulamaları destekleme kabiliyetlerini güçlendirir. Basiretli denetim ve piyasa disiplinin birbirini tamamlayan ilişkisi, hem tek tek bireysel kurumların hem de bankacılık sisteminin uzun vadeli istikrarını desteklemek için önemlidir. Birlikte çalışmanın etkinliği, genel olarak anlamlı kamu ifşasına dayanır. Şeffaflığı ikinci unsur olarak ele almayı öneriyorum.

Şeffaflık da güçlü ve etkin bir kurumsal yönetim için temeldir. Eğer yeterince şeffaflık yoksa hissedarlar, diğer paydaşlar ve piyasa katılımcıların, yönetim kurulu ve üst düzey yöneticileri etkin bir biçimde gözetlemeleri ve düzgün bir biçimde sorumlu tutmaları zordur. Bu durum hissedarlar, diğer paydaşlar ve piyasa katılımcılarının şirketin sahiplik yapısı ve hedefleri hakkında yeterli bilgiyi, ki böylece şirketin idaresindeki kurul ve üst düzey yönetimin etkinliği tayin edilir, alamadığı durumlarda ortaya çıkar. Uygun kamu ifşası, piyasa disiplini ve böylece de güçlü bir kurumsal yönetimi işletir.

Güçlü bir finansal çerçeve, piyasa disiplini, şeffaflık ve kurumsal yönetim, finansal raporlamaya kamu güveninin sağlanmasında önemli unsurlardır. Elbette başka unsurlar da vardır. Güçlü kurumsal yönetim prensipleri içinde, şirket yönetim kurulunun iç kontrol faaliyetleri kadar (örneğin uyum ve yasal faaliyetler), kurumsal yönetim süreci için vazgeçilmez olan bağımsız, yetkin ve kalifiye denetçileri tanınması ve tasdik etmesi, takdir edilmektedir. Özellikle, yönetim kurulu denetçilerin işlerinden ve şirketin

operasyonları ve performansı hakkında idareden alınan bilgiye kontrol ve güvence sağlayan kontrol fonksiyonlarından yararlanmalıdır. Üst düzey idare ayrıca şirketin uzun vadeli gücü için etkin iç ve dış denetim ile kontrol fonksiyonlarının önemini de anlamalıdır.

Bağımsız bir denetim komitesi ya da çoğunluğu bağımsız üyelerden oluşan diğer yapılar aracılığıyla yönetim kuruluna iç denetim fonksiyonunu doğrudan raporlanması konusunu kabul etmek, anlamlı bir uygulamadır. Bağımsız idarecilerin, yönetimin olmadığı durumlarda, en az yılda bir olmak üzere dış denetçi ile iç denetim, uyum ve yasal fonksiyonlar başkanlarıyla toplantı yapmaları yararlı olabilir. Bu, yönetim kurulunun, idarenin kurul politikalarını uygulayışını gözetleme ve yönetim kurulu tarafından belirlenen risk parametreleri ile uyumlu iş stratejileri ve risk tahminlerini sağlama yeteneğini kuvvetlendirir.

Dış denetçiler, idare ve yönetim kurulu ya da denetim komitesi ile yaptıkları tartışmalar da dahil olmak üzere denetim faaliyetleri vasıtasıyla ve iç kontrollerin geliştirilmesi için verdikleri tavsiyelerle, iç kontrolün kalitesi üzerinde önemli bir etkiye sahiptirler.

Dış denetçiler, şirketin finansal tablolarının doğruluğu ile alakalı, bir şirketin iç kontrol sistemi hakkında bir fikre sahip olacaklardır. Genel olarak iç kontrolde, dış denetçiler tarafından tespit edilen maddi zayıflıkların idareye, pek çok ülkede gözetim kuruluna, rapor edilmesi beklenmektedir. Üst düzey idare ve yönetim kurulu ya da denetim komitesi, dış denetçiler tarafından yazılan raporda tespit edilen iç kontrol zayıflıkları ile ilgili olarak çözüm bulunmasını sağlamalıdır.

Tüm bu nedenlerden dolayı, uluslararası denetim standartları anlaşılabilir, açık ve ortak uygulamaya muktedirdir ve finansal raporlamada kamu güveninin sağlanmasındaki bir diğer önemli katkı sağlayıcıdır. Komite, IAASB'nin "açıklı projesi"nin anlaşılabilir ve açık uluslararası denetim standartları hedefine ulaşmada atılan doğru bir adım olduğuna inanmaktadır.

Yakın zamanda yapılan tartışmalar örneğin IAASB CAG üyeleri arasındakiler, uluslararası topluluğun bekli de tutarlı bir uluslararası iç kontrol çerçevesine ihtiyaç duyduğunu ortaya çıkardı. Bu fikir, henüz tam olarak geliştirilmesi ancak kesinlikle daha fazla araştırmaya değer. Etkin bir iç kontrol sistemi tüm organizasyonlar için kritik bir bileşendir. Güçlü bir iç kontrol sistemi bir organizasyonun amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesini sağlamaya yardım edebilir ve böylece organizasyon uzun vadeli karlılık hedeflerine kavuşur ve güvenilir finansal ve idari raporlamayı sürdürür. Böylesi bir sistem, şirketin politikalar, planlar, dahili kurallar ve prosedürler kadar yasa ve düzenlemelerle uyum sağlamasını temin etmeye de yardımcı olur ve şirketin şöhretinde beklenmedik kayıp ya da zarar riskini de düşürecektir.

Şeffaflık, iç kontrol, kurumsal yönetim ve denetim alanlarında Basel Komitesi'nin yayımları bulunmaktadır.

Zaman, IAS/IFRS ve ISA'ların pratikte nasıl kullanıldıklarını yansıtıyor ve uygulayıcıların tecrübelerinde öğrenmeye bakıyor. Hazırlayıcılar, denetçiler, analistler, düzenleyiciler buna dahil oldular.

Hali hazırda kurulmuş olan veya kurulma aşamasında olan US PCAOB ve benzer Gözetim Kurulları, bu açıdan ciddi öneme sahiptir. Bunların bulguları ve gözlemleri, denetim standartları ve muhasebe standartlarının geliştirilmesini konusunda çalışanlar için oldukça değerlidir ya da değerli olacaktır. Gözetim işini yapanlar, hangi alanların geliştirilmesi gerektiği ya da nerelerin iyi anlaşılmadığı konusunda bir fikre sahip olacaklar.

Standart kurucular ile paydaşlar arasındaki sürekli diyalog şimdiden ilerletilmiş durumdadır ve uluslararası standartların kalitesini ve bunların hazırlayıcılar, denetçiler, analistler, düzenleyiciler ve diğer paydaşlarca anlaşılmasını geliştirmeye devam edecektir.

Burada ayrıca, IASB'nin Standartlar Danışma Konseyi ve Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları kurulu ile Uluslararası Etik Standartları Kurulu'nun İstişare Danışma Gurupları'ndan da bahsetmek istiyorum. Bu gruplar arasındaki tartışmalar ve görüş alışverişleri, çeşitli paydaşlar arasında karşılıklı anlaşmayı sağlamaktadır.

Son olarak, 2005'te kurulan Kamu Çıkarı Gözetim Kurulu (PIOB), aşama aşama yürürlüğe konulmuş olan yeni bir mimariyi tamamlıyor. PIOB, yatırımcılar ve diğer tarafların güvenini artırmak amacıyla Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (IFAC) kamu çıkarı faaliyetlerini gözetlemektedir, söz konusu faaliyetler, IAASB ve Uluslararası Etik Standartları Kurulu'nun standart kurma faaliyetleri de dahil olmak üzere, kamu çıkarına cevap vermektedir.

Güven tesis etmek en tepeden başlar. Bu, doğruluk ve dürüstlük standartlarına vurgu yapan bir kurumsal kültürde ve yönetim kurul ile üst düzey idarenin örnek olduğu yerlerde daha etkili olacaktır. Bir organizasyon iş faaliyetlerini yürütürken kendini yüksek standartlarda tutmalıdır ve kanun maddelerine uymak kadar özü bulmaya gayret etmelidir. Hissedarları, müşterileri, çalışanları ve piyasalar üzerindeki faaliyetlerinin etkisini dikkate almada başarısızlık, her hangi bir kanun çiğnenmemi olsa da, önemli kötü reklama ve şöhret zedelenmesi ile sonuçlanabilir.

Uyum, organizasyon kültürünün bir parçası olmalıdır. Bankalar gibi bazı organizasyonlar, eğer yürürlükte bir uyum fonksiyonları varsa kendi uyum risklerini daha etkin bir biçimde yönetebileceklerdir.

Denetim firmaları içinde, iyi geliştirilmiş kalite güvence sistemleri de aynı rolü oynar. Firmalar, firma ve personelinin mesleki standartlar ile düzenleyici ve yasal şartlara uyduklarına ve firma ya da sözleşme ortaklarının hazırladığı raporların içinde bulunan duruma uygun olduklarına makul bir güvence sağlayan bir kalite kontrol sistemi kurmalıdırlar.

Özetle, daha ileri bir tartışma için üç unsur sunuyorum: iç kontrol için uluslararası bir çerçeveye duyulan ihtiyaç, muhasebe ve denetim standartlarının pratikte nasıl çalıştığına dair paydaşlardan alınacak geri bildirim duyulan ihtiyaç ve son olarak şirketlerde ve denetim firmalarında uyumun önemi.

Teşekkürler.

P-1.1.4-Nicholas Fraser

Sayın Başkan, bayanlar ve baylar. İyi günler. Muhtemelen biyografimi ve dağıtılan belgeyi okumuşsunuzdur. Herhalde tecrübemin ne açıdan konuyla bağlantılı olduğunu merak ediyorsunuzdur. O zaman biyografime birkaç şey daha eklemem sanırım yararlı olacaktır. Yakın zamanda çokuluslu teftiş komitesinin başkanlığına getirildim – ki buna yakın zamanda döneceğim – ve bu işin müfettişlerin ne yaptıkları konusunda halkın güvenini arttırmak ve tedarik zinciri açısından önemli bir rol olduğunu düşünüyorum. Ayrıca Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun birçoğunuzun bildiğini düşündüğüm bir numaralı gelişmiş Uluslararası kalite kontrol standardında görevli bir üyeydim ve son olarak kendi şirketimde dahili kontrol sürecinin global sorumluluğu benim üzerimde bulunuyor. Konuşmam bunun üzerine olacak.

Finansal tedarik zinciri sık kullanılan bir sözcüktür ve bakış açınıza göre farklı anlamlara gelebilse de standartları yazan insanlardan kurumsal yönetim de dâhil olmak üzere finansal beyanları hazırlayanlara kadar genişleyebilir. Ve tabii ki müfettişlerin rolü, benim konuşmak istediğim konu bu. Analistler, kullanıcılar, düzenleyiciler, yasa koyucular ve hatta medya. Tedarik zincirinde birçok farklı öge ya da bağ var. Evet, teftişte finansal raporlamayla diğer bir deyişle yönetim ve yönetimden sorumlu olanlarla başlayalım daha sonra müfettişlere geleceğiz. Dediğim gibi zincirde üzerinde duracağım bağ işte bu. Tedarik zinciri, raporlamanın öğelerinden biri. Son yıllarda teftişin niteliği hakkında sorulara neden olan skandallarla yüzleştim. Her gün nitelikli teftişler gerçekleştiren yüzlerce, binlerce müfettiş olsa da meslek olarak bu konunun da kabullenilmesi gerekir. Ne yazık ki işler zaman zaman kötü gidebilir - gitti de- ve bizim de bununla yüzleşmemiz gerekiyor. Sadece onları hedef gösterip çekilmenin bir anlamı yok.

Mesleğin yapabilecekleri ve bunlara verdiği tepki çeşitlilik gösteriyor. Standart oluşturma aşaması son zamanlarda bazı çalışmalar yapıldığını gördüğümüz alanlardan biri, ayrıca şirket aşamasında da önemli miktarda çalışmalar gerçekleştiriliyor. Bu çalışma alanlarından biri 2001 yılında kurulan .... isimli grupla ilintili. Bu, teftiş firmalarının Uluslararası teftiş ağı içerisindeki resmi mekanizması ve birazdan sizlere Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nda yer alan ve düzenleyicilerle diyalog içinde bulunanların bir listesini sunacağım. Forumu dâhil kurumların dünya çapında %90'ından fazlası devlet yatırımlı şirketler ve yapılan tüm teftişler içerisinde de çokuluslu yönleriyle önemli bir yer teşkil ediyorlar, forumda üzerinde durulan konu da budur. İşte bu üyelerin bir listesi; gördüğünüz gibi çok sayıda şirket var ve sadece büyük şirketler değil çokuluslu çalışmaları olan önemli büyüklükte ya da orta büyüklükte şirketler de bunlara dâhil. Kısacası çok geniş çaplı bir oluşum. Tüzük - ya da gözden geçirilmiş tüzük diyelim – 2006 yılının Şubat ayında kabul edildi ve bu tüzüğe kurucu şirketlerin üyelerinin çokuluslu teftişlerin gerçekleştirilebilmesi için Uluslararası standartlar kullanmak, uygun kalite kontrol standartlarını sağlamak, ISQC1'e göre IFAC'ın etik kurallarına uymak ve global odaklı dahili tetkik programları yönetmek yönündeki sorumluluk tanımları dahil edildi. İlginç olan kendi şirketim adına konuşursam ortaklardan birçoğu, ama diğer birçok şirket için de bunun geçerli

olduğundan eminim, kurucu üyelerden biri olduğumuzun ve bu taahhütleri verdiğimiz farkında değiller. Bu durumda şirket içinde dahi insanların bunları bilmesini ve bu taahhütlere saygı göstermemiz gerektiğini bilmelerini sağlamamız gerekiyor. Forumun üyelerinin tam üye sayılabilmeleri için 2007 Aralık ayına kadar koşulları yerine getirdiklerini kanıtlamaları gerekiyor, bu şekilde resmi şirketlerin tam üyesi olduklarını belirtebileceklerdir.

2007'den sonra ancak bu yükümlülükleri zaten karşılıyorsa katılabileceklerdir. Çokuluslu teftiş komitesi; daha önce de belirttiğim gibi çokuluslu teftiş komitesinin başkanlığına getirildim, kurucu şirketlerin idari kolu. Bu komitenin sorumlulukları arasında; ortaya çıkan teftiş yöntemlerini tanımlamak, en iyi yöntemleri tartışmaya sunmak ve bu en iyi yöntemlerin kalite kontrol, teftiş, etik, eğitim ve gelişim alanlarında üyeler arasında yayılmasını sağlamak bulunuyor. Çokuluslu teftiş komitesinin başka rolleri de var. Bunlardan biri bazılarının biliyor olabileceği gibi IAASB ve etik komitesi için belirli sayıda üye atamak ve IFAC'ın eğitim standartlarını belirlemek - ki bu standart oluşturma sürecine girdi sağlıyor. Son olarak da komite bazı düzenleyici programlarda yer alıyor; kamu yararı gözetim kurulu, düzenleyicilerin kontrol grubu ve EGA. Aranızda bunun açılımını bilmeyenler varsa EGA Avrupa Müfettiş Grubu anlamına geliyor. Bu alt grup Uluslararası teftiş standartlarının AB tarafından kabulüyle ilgileniyor ve ben de bu alt grubun bir üyesiyim. Kısacası çokuluslu teftiş komitesinde doğrudan ya da dolaylı olarak çalışan birçok dil var. Şu anda yürütülen bazı projelerde, PCOB ve Birleşik Krallıktaki teftiş gözetim birimi gibi kurumlar tarafından yayımlanmış olan harici gözetim raporları, bu raporlarda sözü edilen genel konuların neler olduğunu görmek ve bu raporlardaki sorunlar hakkında neler yapabileceğimizi ortaya çıkarabilmek adına inceleniyor ya da hali hazırda incelemiş bulunuyor. Ayrıca şu anda Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın tüm şebekelerde sürekli olarak uygulanması üzerine verimli uygulama raporları geliştirme sürecindeyiz. Teknik danışmanlık da dâhil olmak üzere bunu sağlamak için uygun sistemleri nasıl kurarsınız ve kalitenin önemli bir ögesi olan görünen tavır üzerine bir başka rapor. Biraz da etikler üzerine standartlardan bahsedeyim. Bir anlamda müfettişlerin nesnel ve bağımsız hareket etmesi gerektiğini belirten ve çok az insanın karşı çıkacağı bir beyan. Bu yine de geri kalan tüm standartlar için son derece önemlidir ve iyi kalite tabii ki referans noktası olan yüksek kaliteli teftiş standartlarıyla başlar. ... açısından....Son olarak da kalite kontrolü; bir firmanın kalite kontrolünün teftişi tabii ki dâhili bir bakış açısıyla görülen riskleri fakat aynı zamanda da firmanın dışarıdan görülen itibarını düzenlemek anlamına geliyor. Açıkçası teftiş firmalarının gelişim konusunda ilerlemeye devam etmeleri gerekiyor. Daha önce birçok şeyin yapıldığını söyledik fakat muhtemelen gelişmelere devam etmek açısından yolculuğumuz sona ermeyecek. Son olarak daha önce bahsettiğim tedarik zincirinde kaliteyi sağlamak adına taahhütlerimizi belirtmeliyim. Bu alanda birçok sorun var. Bunlardan birisi beklentileri karşılamak. Şahsen şu ana kadar bu konuda çok iyi bir iş başardığımızı düşünmüyorum. Bu alanda daha iyi olmaya başladık fakat önümüzde uzun bir yol var. Beklentiler açığı birçok muhtemel açığa işaret edebilir fakat bir tanesi herhalde hepsinin ötesinde. Müfettişlerin yolsuzlukları ortaya çıkarabilme yetisi; eğitimini vermeye, açıklamaya devam etmemiz gereken bu. Bir müfettişin yapabileceklerinin bir sınırı vardır. Düzenleyicilerin kabul etmekte zorlandıkları makul güvence ve profesyonel muhakeme denen bazı konular, daha doğrusu terimler var. Bir

teftiş sırasında yolsuzluğun ortaya ıkarılabileceğinin neden garanti edilemediğiyle ilgili olarak açıklaması kolay olmayan kavramlar bunlar. Bu nedenle müfettişin rolü ve teftişin sınırları konusunda tedarik zincirinde bilgilendirme ve eğitime ihtiyaç var. Bu sayede diğer insanlarla çalışmamız gerektiğinde zorluklara karşı koyabiliriz. Düzenleyiciler ve diğer yan kurumlarda bunun kesinlikle başladığını düşünüyorum. Standart oluşturanlar da geçmişten günümüze muhtemelen bu konuda pek sorun yaşamadılar. Yatırımcılarda daha yeni başladığımız söyleyebilirim. Geçen hafta Paris'te düzenlenen global kamu politikası sempozyumunda muhtemelen ilk kez aynı ortamda düzenleyicilerden, meslekten, standart oluşturanlardan ve yatırımcılardan temsilciler bulunuyordu. Görmüş olabileceğiniz gibi basın da olayı takip ediyordu ve şu anki finansal raporlama modelinin çöktüğü söylendi. Bu kesinlikle orada bulunan düzenleyici ya da yatırımcıların ifade ettiği görüş değildi. Sanırım basın orada gerçekleşen tartişmanın .... Bu nedenle aslında durumun basında görmüş olabileceğinizden bir miktar daha iyi olduğunu düşünüyorum. Son olarak teftişin niteliği açıkça önemli bir öğe ve mesleğin gelişmeye yönelik isteğini göstermesi gerekiyor. Öyle olduğuna inanıyorum. Sanırım kalite kontrol sistemlerine ve standart oluşturma sürecine doğrudan ya da dolaylı olarak düzenleyicilerin de girmesini kabul etmesi gibi birçok yoldan bu istekliliğini gösterdi. Firmaların dâhili kalite kontrol süreci üzerine daha fazla odaklanmalarını da dâhil edersek doğru yolda olduğumuz konusunda güvenim tam. Teşekkür ederim Sayın Başkan.

P-1.1.4-Patrick De Cambourg

Sayın başkan, değerli meslektaşlarım, bayanlar ve baylar. Bob'un konuşmasından sonra muhasebe standartları üzerinde duracağım ve muhasebe standartları alanındaki gelişmeyi daha iyi gözlemleyip gözlemleyemeyeceğimizi belirlemeye çalışacağım.

Muhasebe standartlarının seviyesinde çok büyük bir evrim yaşandığı doğru ve bazı insanlar bunun bir evrimden çok bir devrim olduğunu düşünüyorlar. Standart oluşturmanın basitleştirilmesi son yirmi yıldır gündem maddelerimiz arasında ve sanırım Avrupa Birliği'nin IFRS'yi Avrupa standardı olarak kullanma yönünde sunduğu seçenek bu konuya son noktayı koydu. Şu anda Uluslararası seviyede standart oluşturan iki kuruluş bulunuyor FASB ve ISB. Buna ek olarak, fakat bu konuya tekrar döneceğiz, uyum ve standart oluşturma konusunda bir yol haritası çizildi ve Uluslararası iki kurum ile ulusal diğer kurumlar birlikte bazı çalışmalar yürütüyorlar.

Diğer nokta ise Sayın Başkan'ın belirttiği gibi IFRS'nin benimsenmesi inanılmaz bir gelişme çünkü tek bir muhasebe standardının olması uygulamada anlaşılmayı kolaylaştırıyor. Karşılaştırılabilir olması açısından zamanda ve mekânda tutarlılığın artmasını sağlıyor ve yüksek kalite sağlayan bu Uluslararası standartların gerektirdiği detaylı bilgi sayesinde şeffaflığı da artırıyor. Fakat hepimiz ya da çoğumuz muhasebe işlemlerinin birer gözlemcisiyiz ve birçok zorluk olduğunu açıkça görüyoruz. Öncelikle IASB kuruluşu 1973 yılına dayansa da IFRS yeni bir standart ve uygulama açısından pek tanınmıyor. Bu da esas alınan ilkeler hakkında sorular ortaya çıkarıyor çünkü Uluslararası seviyede kuralların uygulanması zor olacaktır bu nedenle ilke bazında uygulama yapmanız gerekir ve ilkeler de tabii ki ek yorumlamalar ve rehberlik gerektirecektir ki bu her zaman bir çelişki yaratır. İnsanlar ilkeleri severler fakat aynı zamanda açıklama da isterler ve bahsettiğiniz gibi bu kişiler kendilerini aynı durumda bulabilirler. Kısacası hala bir açık olduğunun farkındayız. Bu nedenle bu kısa ve öz konuşmayı hazırlarken günümüz muhasebe standartlarını geliştirmek için beş büyük amaç üzerinde durmamızın ilgi çekici olabileceğini düşündüm.

Gelişim için belirlediğim ilk alan idare ve burada bahsettiğim ISB'nin idaresi. Bu açıdan konuşmam biraz yanlı olabilir çünkü FISB ulusal bir bağlama sahipken ISB kuruluş olarak Uluslararası bir bağlamda çalışıyor ve Sayın Başkan siz de onun bir vekilisiniz. Geçen yıl çok önemli bir tüzük incelemesi yapıldı fakat hala IFRS'yi kullanacak insanlara karşı ISB'nin sorumluluğu ve kabul mekanizmaları üzerine sorular bulunuyor. Avrupa'da örneğin Avrupa Birliği'nde "ISB'nin yaptığı işin büyüklüğüne bakın. Evet, hoşumuza gitti fakat hepsi değil" şeklinde konuşmalar oluyor. Avrupa için standartlar oluşturabilir, ISB'ye lisans ücretini ödeyip politik açıdan özerkliğimizi kazanabiliriz. Bence kişisel bağlamda bu son çözüm olacaktır fakat öte yandan küreselleşme gündemde olsa da bağımsız bir Uluslararası kurumun dünya ekonomisinin muhasebe kurallarını ve ilkelerini yönetmesi oldukça zordur.

Ayrıca burada kısaca IFRIC'den bahsetmek istiyorum. IFRIC'nin işlevini geliştirmeyi amaçlayan IFRIC kılavuzu adında bir proje var ve bunun hakkında birçok soru bulunuyor. Burada bahsettiğim gibi açıklamalara ihtiyaç var fakat ne zaman ve nasıl? Farkında olduğunuz üzere burada bir sorun var, IFRIC açıklamaların gerekli olmadığı kanısına varsayım ve yorumlamalar üzerinden varıyor bu nedenle bu bir sorun. Buna teknik terim olarak "inkâr üslubu" deniyor ve bu bir sorun, politik bir sorun. Bu nedenle idare ISB açısından FISB için olduğundan daha önemli çünkü FISB ABD hükümetine karşı sorumlu. Kısaca bahsetmek istediğim ikinci soru uyumluluk. Uyum ile ilgili olarak Novac Anlaşması denilen bir proje bulunuyor ve taslakları da görülebiliyor, fakat asıl soru şu "Tam uyum mümkün müdür?" Demek istediğim sonunda kuralların dayandırıldığı ABD genel muhasebe ilkelerinin benimsenmesi mi gerekecek, IFRS ile ilgili bir yorum problemim olduğunda ilham almak için daha detaylı olan ABD genel muhasebe ilkeleri kitabına mı bakacağım? İlham bir tür kirlenme olmasa da kesinlikle aynılık anlamına gelebilir. Bu önemli bir soru ve ayrıca bir miktar fark olması gerektiğini düşünüyor muyuz? Teoride ilke esaslı standartlar kural esaslı standartlarla uyumlu olabilir mi? Kişisel olarak benim şüphelerim var ve bunun başa çıkmamız gereken zorluklardan biri olduğunu düşünüyorum. Üçüncü nokta. Üçüncü amaç. IFRS'nin durumunun açıklığa kavuşturulması. Tüm Uluslararası standartlar özerk olabilecek durumdadır. Aklımda bazı sorular var çünkü bir IFRS ülkesinde çalışmakta olan bazı müşterilerimiz aynı zamanda ABD'de kaydedilmiş bulunuyorlar. Bir uzlaşma sorunumuz var, IFRS'nin tutarlılığı ACC seviyesi sonunda rahatlıkla kontrol edilebilir ve bu son derece de ilgi çekici olacaktır.

Bu durumda uzlaşma hala gündemde. Bize bu konunun 2009 sonunda sona ereceği söylendi, bu yönde sözler verildi, bundan emin miyiz? Bir sorunumuz var. Eğer insanların büyük çabaları sonunda IFRS'nin karşılıklı olarak tanınması sağlanamadıysa bir sorunumuz var demektir. Dördüncü madde istikrar, bundan siz de bahsettiniz Sayın Başkan. Birçok nedenden ötürü iş olarak IFRS'ye geçmek büyük bir proje ve hepimiz maliyeti yüksek, disiplinli ve değerli bir uygulama olduğunu görüyoruz. Bu nedenle insanların dinlenmeye ihtiyacı var. Basın açıklamalarında zamana, finansal olmayan göstergelere doğru potansiyel bir hareket olduğunu gördüm. Bu kesinlikle dikkat çekici bir durum. Şu anda böyle bir katkının tartışmalara yol açabilecek akademik bir katkı olduğunu ayrıca ilgi çekici olduğunu düşünüyorum fakat dürüst olmak gerekirse iş dünyasında ihtiyacımız olan istikrarlı bir platform. 2009'a kadar istikrarlı bir platform ve mümkün olduğunca yakın bir zamanda uygulama.

Kavramlar kafamı kurcalayan beşinci soru. Çerçeve, performans raporlaması ve makul değer ölçümü gibi konularla ilgili standartları yönetebilecek büyük projelerimiz var. Açıkçası ISB'nin bu konularda hem son derece bağımsız hem de oldukça sorumlu olması gerektiğini düşünüyorum. Kişisel düzeyde muhasebe standartlarında daha büyük değişimler gerçekleştirerek muhasebe standartları açısından son derece cesur yeni bir dünya yaratmak istiyor muyuz? Bu konuda şüpheliyim. Modernleşme ve gelişim muhasebe standartları açısından yararlı oldu. Peki, şimdi daha ileri gitmek ve daha hızlı olmak istiyor muyuz, sormak istediğim bu.

Kişisel düzeyde, kamu güvenini ve finansal raporlamayı geliştirebilecek birçok farklı dengeleyici faktör olduğunu düşünüyorum. Bundan kısaca bahsetmek istiyorum. Avrupa'daki sekiz direktif ve direktifteki şeffaflık. Bu piyasalar son derece hızlı bir şekilde daha iyi bir kaliteye doğru ilerlemekteler. Gelin onları destekleyelim, gelin iş düzeyinde değer oluşumunu destekleyelim ve istikrarlı bir ortamda raporlama yapılabilmesini sağlayalım. Konuşmam sona erdi. Teşekkür ederim. (alkış)

P-1.1.4-Robert Bunting

Teşekkür ederim Sayın Brian. Herkese günaydın. Finansal raporlamada kamu güvenini artırma rolüyle bu tartışmada yer almak için davet edilmiş olmak büyük bir onur. IFAC'nin yeni başkan vekili olarak bugün size bahsedeceğim rol IFAC'nin rolü. Kamu güvenini artırma hedeflerimize ulaşmak adına Uluslararası hesaplar IFAC tarafından düzenleniyor. Bunu 120 ülkede 160'tan fazla üye kurumu bir araya getirerek yapıyoruz. Dünyadaki en büyük profesyonel muhasebe kurumuyuz. Eğitim, etik ve teftişte standart oluşturma üzerine odaklanmış bulunuyoruz. Tüm dünyada muhasebe standartlarının; hem finansal raporlama hem de etik ve teftiş standartlarının uyumunu sağlamaya ve arttırmaya çalışıyoruz.

Muhtemelen bildiğiniz gibi 2004 yılı itibariyle IFAC kamu yararı gözetim kurulunun oluşumuyla sonuçlanan bir reform sürecinden geçti. Bu gözetim kurulu sürecimize dış girdi ve dış gözlemci girdisi sağlayarak daha şeffaf bir kuruluş olmamızı sağlıyor. Global IFAC girişimleri basit süreç ve inançlara dayanıyor. Öncelikle tüm dünyada profesyonel muhasebenin esaslı değeri konusu var. Hangi ülkede olursanız olun iki şey vardır. Profesyonel muhasebeci teknik yeterliliğe sahiptir. ... sağlamak için kullandıkları yeterlilik. İkinci olarak, profesyonel muhasebeci sıkı bir yönetim kuralına bağlı kalır. Bu nedenle şeffaf, açık ve dürüst bilgi raporlamak amacıyla profesyonel muhasebecinin teknik becerilerini kullanacağına güvenebilirsiniz.

IFAC aynı zamanda tüm dünyada standartların global tek bir standarda uyumunu arttırmak üzerine çalışıyor ve girişimimizin üçüncü ayağı etik, profesyonel mükemmellik ve şeffaflık alanlarında kurumsal performans odaklanmak adına işletmelerdeki profesyonel muhasebecilerle birlikte çalışmak. Etik alanında büyük bir ihtimalle IFAC'nin muhasebeciler için Uluslararası Etik Kurulu Standartlarını desteklediğini biliyorsunuzdur. Etikler tüm muhasebeciler, sadece pratikteki değil işletmelerdeki muhasebeciler üzerinde de etkili olma kavramına dayanmaktadır ve tüm dünyada finansal sistemler için güven ve dürüstlük aşlamak adına etikler büyük önem taşımaktadır. Güven ve finansal bilgi pay sahiplerinin inançlarına bağlıdır, sadece bilgiyi sağlayan muhasebecinin teknik mükemmeliyetine değil aynı zamanda etik standartlarına olan sıkı bağlılığına da. IFAC'nin etik standartları beş köşe taşıya dayanır. Dürüstlük, nesnellik, mesleki yeterlilik, gizlilik ve kişisel tutum. Profesyonel standartlar Muhasebeciler için Uluslararası Etik Kurulu Standartları tarafından uygulanıyor. Amaçları dünyadaki tüm profesyonel muhasebeciler için etik standartların dayanağını oluşturacak yüksek kaliteli mesleki standartlar ortaya çıkarmak.

IFAC, PIOB'nin etik standart oluşturma süreci üzerindeki şeffaflığını arttırarak standart sürecini geliştirmiştir. 2005 yılının Şubat ayında kurulmuş olan PIOB, standartların oluşturulduğu süreci idare ediyor fakat aynı zamanda atama süreciyle ve Bağımsız Standartlar Kuruluna kişilerin nasıl atanacağıyla da ilgileniyor. Bunun dışında IFAC Kurulu'nun faaliyetlerini, şeffaflık olduğundan emin olmak adına atama sürecini, mesleğin temsil edilme biçimini ve her şeyin etiğe uygun olup olmadığını da inceliyor.

IFAC şemsiyesi altında standart oluşturma konusunda önemli bir gelişme olarak 2004 yılında IAASB netlik projesini hayata geçirdi. Netlik projesi standartların basit, anlaşılması kolay ve açık bir şekilde tekrar yazılması için tasarlanmış bir projeydi. Dünya çapında anlaşılabilir profesyonel muhasebeciler olacak ve standartları da daha kolay anlaşılır hale getirdik. Netlik standardının bir diğer amacı da birçok enstitünün standartları kendi dillerine çevirmelerini kolaylaştırmak. Eğitim standartları kurulu etik üzerine bir uygulama raporu sundu ve bu rapor şu anda teşhirde. Etik alanında şebeke şirketinin ne olduğuna dair güncellenmiş bir tanım bulunuyor. Bu güncellenmiş tanımın, şebeke firmalarının herhangi bir sigorta anlaşması yapmadan önce bağımsızlıklarını nasıl değerlendirecekleri konusu üzerinde geniş kapsamlı ve oldukça önemli bir etkisi var. Ayrıca üzerinde çalışılmaya devam edilen güncellemeler de bulunmakta. Bazı etik standartlar üzerine yeni bir taslak da şu anda teşhirde ve görülebilir.

IFAC sadece muhasebe ve finansal raporlama standartlarının değil dünya çapındaki standartların uyumu üzerine çalışıyor ve bu finansal raporlamanın karşılaştırılabilirliği ve şeffaflığını arttırmak için son derece önemli. Örneğin, bugün Boeing uçak şirketinin hisse senedi ile Airbus'ın hisse senetlerini karşılaştıran bir yatırımcı olsanız ve diğerini almaya karar verseniz bu konuda zorluklar yaşayabilirsiniz çünkü bu şirketlerin finansal raporları farklı muhasebecilik esaslarına göre hazırlanıyor. Dünya çapında uyum ve finansal raporlama, teftiş ve etik yaratabilmek, finansal raporlama sistemimize global temelde şeffaflık ve hesap verebilme yetisi kazandırmak. Tüm bunlar yatırımcıların hem kendi yararları hem de dünya çapında en etkili sermaye akışı için daha iyi karşılaştırmalar yapabilmelerini sağlar.

Kısaca bahsetmek istediğim son konu ise IFAC'nin işletmelerde çalışan profesyonel muhasebecilere odaklanması. IFAC aktif olarak beyaz kitaplara, eğitim ve diğer araçlara, işletmelerde çalışan profesyonel muhasebeciler arasında kurumsal yönetimin geliştirilmesi konularına terfi etmiştir. IFAC İşletmelerde Çalışan Profesyonel Muhasebeciler Komitesinin profesyonel muhasebecilerin performans kalitelerini geliştirmek ve kaynaklara ulaşmalarını kolaylaştırmak için kendi iş çevrelerinde kullanabilecekleri çeşitli araçları var. Kendi kuruluşunuzda bir yolsuzlukla karşılaştığınızda bununla nasıl başa çıkabileceğiniz üzerine yakın zamanda yayımlanmış beyaz kitap buna bir örnek olabilir.

Bir diğer örnek de özel kuruluşlarda daha güçlü bir kurumsal yönetim süreci oluşturmak üzerine yazılmış bir beyaz kitap. Finansal raporlama piyasalarında ve sermaye piyasalarında şeffaflık için işletmelerdeki profesyonel muhasebecilerin etkili ve etiklere uygun olarak çalışmalarının önemli bir nokta olduğuna inanıyoruz. Bu açıdan mesleğe, finansal raporlamaya, teftişe karşı kamu güveni dört ana kuruluş sorununa bağlı. Sadece uygulama alanındaki muhasebeciler değil her alanda çaba gösteren tüm profesyonel muhasebeciler için güçlü bir etik kuruluşu. Yüksek kalite, Uluslararası standartlar ve bu standartların dünya çapındaki tek bir standarda uyumu ve işletmelerdeki muhasebecilerin rolünün geliştirilip güçlendirilmesi. IFAC ya da üye kurumlarımız içerisinde başarılı olursak, bu dört temel unsurda başarı kaydedebilir ya da en azından gelişme sağlarsak meslekte güvenilirliği sağlamış olacağız. Bu da finansal raporlama

tedarik zincirini güçlendirecek ve sermaye piyasalarındaki güveni arttıracaktır.
Teşekkür ederim.

P-1.1.5

EMILIO FERRÉ

Öncelikler Bu dünya Kongresini organize edenlere ve IFAC'a, beni böylesine etkileyici bir şehirde yapılan çok önemli uluslararası konferansa konuşmacı olarak davet ettikleri için teşekkür ediyorum. Bu davetten dolayı gerçekten büyü konur duydum.

2006 IFAC toplantısının İstanbul'da yapılmasının da ayrıca önemi vardır. Bu güzel şehir Avrupa ile Asya'nın birleştiği bir noktada bulunmakta ve bu sadece iki kültürün –Avrupa ve Asya- birleşme noktası değil aynı zamanda tarihi ticaret yollarını birbirine bağladığı için pek çok diğer kültürün de merkezi.

Bugün, disiplinimiz, ele aldığımız konular ve karşı karşıya kaldığımız zorluklarla birlikte, IFAC'ın Uluslararası Standart Kurucu olduğu "Uluslararası Denetim Standartları" alanında ve bununla alakalı olarak diğer uluslararası standartlar alanında ve bunların Uluslararası Standart Kurucularının dünya genelinde geliştirilmekte olan genel prensiplerle yüzleşmemiz anlamına gelmektedir.

Bu nedenlerle, bu konuşmayı hazırlarken amacım bu konuları ele alırken açık bir biçimde geçmişi açıklamaktı. Sadece muhasebe ve denetim standartları ile ilgili önemli kitap bölümlerinin bakış açısından değil, ayrıca bu standartların ana "kullanıcılarından" biri olan "menkul kıymetler düzenleyicisi" olarak ve menkul kıymetler düzenlemeleri ile ilgili olarak kendi standartlarını geliştirmek ve uygulamak zorunda olan bir kişi olarak kendi perspektifimden de yararlandım.

Yani mevcut senaryoyu anlamak için 10 yıl geriye gitmek istiyorum.

Önemli gelişmeler nedeniyle dünya geçtiğimiz on yıl içinde belirgin bir biçimde değişti. Özellikle de bu değişimler ekonomi, finans ve iş dünyasında oldu.

Yükselen ekonomiler 10 yıl önce, özellikle Latin Amerika'daki yükselen ekonomilere olan salgın şeklindeki güven eksikliğinden ortaya çıkan Meksika'daki büyük ekonomik krizin bir sonucu olarak "Tequila Etkisi" olarak adlandırılan bir sarsıntıdan zarar gördüler. Dünya o tarihlerde az ya da çok, farklı piyasalarda tek bir operatör tarafından yürütülen finansal türev operasyonlar üzerindeki yetersiz denetim sebebiyle yüzden fazla bankanın başarısızlığı ve iflasıyla şok yaşadı. Bu krizin "sistemik bir kriz" neden olmaması için dünyanın ilgisi kontrol uygulamaları ihtiyacına çekildi.

1997'de Ağustos Ekim ayları arasında yaşanan "Asya Krizi" olarak adlandırılan kriz ve bölgedeki beş ülkeyi (Tayland, Malezya, Filipinler, Güney Kore ve Endonezya) büyük şekilde etkiledi. Tuhaf bir biçimde, bu krizler bölgedeki Merkez Bankalarından birinin "kambiyo işlemleri" üzerindeki muhasebe standartlarını yanlış ya da kusurlu uygulamasından kaynaklanmıştır. yani, Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Risk Değerlendirme Ajansları tarafından tavsiye edilen bir model olan bu ülkelerin birinde

bir sistemik bir kriz patladığında, diğer yıkıcı etkilerinin yanı sıra malların fiyatlarını üçte bire düşürerek tüm Asya ülkeleri üzerinde bulaşıcı bir etkiye sebep oldu. Bu durum Rusya krizine neden oldu, salgın daha sonra Avrupa'ya sıçradı çünkü Alman bankaları Rusya'ya fazlasıyla açıldı ve bir gün bu tür krizler Amerika piyasalarında düşüşe sebep oldu.

“Asya Krizi”, özellikler Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası olmak üzere uluslararası finansal kurumlara karşı acımasız eleştirileri harekete geçirdi. Burada, bu eleştirilerin etkilerini incelemeyeceğim. Ancak küçük bir ülkede patlayan ve dünya genelinde bir krizi sebep olan bir kriz ya da “taşma etkisi” olarak da bilinen **sistemik kriz** hakkında güçlü bir endişeye ve korku bulunmaktadır.

G-7 ülkelerinin ve Uluslararası Finansal Kurumların reaksiyonu, “FSF” ya da “Finansal İstikrar Forumu” olarak bilinen “Uluslararası Finansal İstikrar Forumu”nun kurulmasına sebep oldu. Forum, her bir G-7 ülkesinden gelen 3 temsilci –Merkez Bankası Başkanı, Maliye ya da Ekonomi Bakanı ve bir Düzenleyici (genellikle menkul kıymetler düzenleyicisi)- ile aşağıdaki organizasyonların her birinden gelen 2 temsilciden oluşmaktadır: Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Organizasyonu (IOSCO), Uluslararası Sigorta Denetçileri Birli (IAIS), Bankacılık Denetimi Hakkındaki Basel Komitesi (BCBS), Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası. FSF'nin temel amacı, dünyada “sistemik riskleri önlemektir”. Küçük ya da büyük bir ülkedeki bir problemin dünyanın geri kalanına taşmasını engellemek için tüm ülkeleri izlemektir.

FSF başlangıçta 3 çalışma grubu kurmuştur: (1) Hedge Fonları, (2) Kısa-Vadeli Krediler (içer ve dışarı akan sermaye) ve (3) Offshore Merkezleri. Bu çalışma grupları konularında Durum Raporları yayınlamıştır. Fakat aynı zamanda, gelecekte ortaya çıkacak “Sistemik Riskleri” önlemeye yardımcı olmak üzere, dördüncü bir grup oluşturulmuştur ve Andrew Chen tarafından başkanlık edilen “Uluslararası Standartlar” grubu kurulmuştur. Bu grup, tüm dünyada uyumlaşması beklenen 12 adet Uluslararası Standart” kabul etmiştir. Bugün artık, Uluslararası Standartlarla ilgili olarak “uyumlaşma” terimini kullanmıyoruz. Daha çok “yakınsama” diyoruz.

12 Uluslararası Standartın yakınsaması, her bir grup standart için özel olarak atanmış Uluslararası Standart Kurucunun görevidir. Yani, Uluslararası Muhasebe Standartları, IASB'nin, Denetim Standartları IFAC'ın, Menkul Kıymetler Düzenlemeleri IOSCO'nun, Sigorta Düzenlemeleri IAIS'in, Bankacılık Denetimi Bankacılık Denetimi Hakkındaki Basel Komitesi ve IMF'nin, Kurumsal Yönetişim OECD'nin, Şeffaflık Standartları IMF'nin ve İbra, İşlem ve Ödeme IOSCO-CPSS'i kapsamındadır.

FSF'nin ilk resmi toplantısı Nisan 1999'da Basle'da yapıldı. Bu tarihten itibaren FSF en az 6 aylı sürelerde toplandı ve ayrıca bölgesel toplantılarda yaptı.

Bu 12 Uluslararası Standart birbirleriyle yakından alakalıdır. 1990'lı yıllarda, menkul kıymetler düzenleyicisi IOSCO birleştirilmiş Uluslararası Muhasebe Standartlarını desteklemek üzere IASB'nin –şimdi IASB- üyeli ile çalıştı. Mayıs 2000'de IOSCO IASB'nin 32 Muhasebe Standardını kabul etti. Bugün birleştirme başarılmıştır. 2005 yılında Avrupa üzere kamuya açık şirketler hakkında bazı standartlar uygulamaya başladı ve

2009'da IASB'nin Uluslararası Standardları ile ABD GAAP'ın "birleşmesi" beklentisi var. Bir dizi standardı uygulamaya koymayı ya da ne kadar ilerleme kaydettiğimizi ölçmeyi amaçlamıyoruz. Biz söz konusu standartların kabul edilmesini, yakınsanmasını ve tutarlı bir biçimde uygulanması için çalışıyoruz.

1998'de Menkul Kıymetler Düzenleme Standartlarının kabul edilmesinin bir sonucu olarak, Menkul Kıymetler Düzenlemesinin ana hedefleri "yatırımcının korunması" ve "sistemik riskin önlenmesi" oldu. Devam eden tek hedef adil, etkin ve şeffaf piyasaların sağlanması üzerine odaklandı. 1999'da OECD Bağımsız Direktörler, Denetim Komiteleri ve saire de dahil olmak üzere borsaya kote olmuş şirketler için Kurumsal Yönetişim Prensiplerini kabul etti. Benzer biçimde IMF Şeffaflık Standartlarını ve benzer kuralları kabul etti. Bugün, Kurumsal Yönetişim Standartlarını uygulamayı en çok üstlenenler arasında menkul kıymetler düzenleyicileri vardır.

Son 10 yıl içinde yaşanmış olan en zor zamanlara dair bir örnek vermek istiyorum. 1999'da ABD'de "Uzun Vadeli Sermaye" isimli bir Hedge Fonu 4.6 milyar kaybederek bir finansal krizle karşı karşıya kaldı bu durum piyasa müdahale karşıtı şampiyonu ve Uluslararası Ekonomi ve Finans gurusu Alan Greenspan'ı bir finansal felaketten korunmak için en büyük yatırım firmalarından sübvansiyon olarak 3.6 milyar dolar sağlamalarını istemeye zorladı. Aslında bu gibi felaketler, Finansal İstikrar Forumu'na ABD'den önemli miktarda destek alınmasına yardımcı oldu.

Böylece 2000 yılına geldik. Bu yılın Nisan ayında sermaye piyasasının balonu patladı. Sonuç olarak, bir aydan kısa bir süre içinde Wall Street, NYSE, ve NASDAQ zirveleri battı. Sebep neydi? Muhasebe standartlarının boşluklarından yaralanarak ve hilekar denetçiler tarafından korunarak Enron, World Com ve diğer şirketler gibi finansal skandallar, dev şirketlerin küçük parçalara ayırdı ve çalışanların emeklilik fonlarını havaya uçurdu. Tüm bunlar düzenleyiciler, denetçiler, risk değerlendirme ajansları ve/veya iş analistleri tarafından ortaya çıkarılmadı. New York Eyalet Başsavcısı Eliot Spitzer adlı bir avukat tarafından ortaya çıkarıldı.

Bu bakımdan, ekonomist Paul Krugman ENRON'un New York'ta ABD Mahkemesi önünde iflas açıklarkenki tarih olan 2 Aralık 2001'in tıpkı 9/11 saldırısı gibi iş dünyası ve Amerikan toplumu için çok önemli bir dönüm noktası olarak belirlediğini söyledi.

ENRON skandalı, en önemli ve prestijli denetim firmalarından biri olan Arthur Andersen'in ortadan kalkmasına neden oldu. Mahkeme, firma ortaklarının yürüttükleri denetimlerle ilgili dokümanları tahrip ettiğinin kanıtlarını buldu. Firma, adaleti yanıltmaktan suçlu bulundu ve tüm müşterilerini kaybederek ortadan kalktı.

Bu devasa piyasa düşüşünün bir sonucu olarak, ABD Kongresi Sarbanes-Oxley Yasasını geçirdi ve böylece ABD Sermaye Piyasası Kurulu tarafından denetlenen ve denetçilerin düzenleyici kurulu olan PCAOB kuruldu.

Denetçiler hakkında büyük değişiklikler oldu. Sarbanes-Oxley'e kadar, meslek mensuplarının denetimi ve düzenlenmesi, meslek mensuplarına ve onların meslek

kuruluşlarına aitti. Sarbanes-Oxley bu senaryoyu değiştirdi. Yasa, Halka Açık Şirketler Muhasebe Gözetim Kurulu'nu (PCAOB) kurdu ve bu Kurula, sermaye kanunu ile yönetilen halka açık şirketlerin denetçilerinin gözetimi görevini verdi. Yeni kurulmuş olan Gözetim Kurulu'nu muhasebe meslek mensuplarının kontrolünden korumak için, beş üyeden sadece ikisi meslek mensubu olabilir. PCAOB, ABD Sermaye Piyasası Kuruluna rapor verir ve diğer şirketler yanında halka açık şirketleri ilgilendiren konuları takip etmekler görevlidir:

1. Meslek firmalarının kaydı
2. Denetim, kalite kontrolü, etik, bağımsızlık ve diğer ilgili konularda standartlar kurmak ve/veya adapte etmek
3. Kayıtlı Meslek firmalarını denetlemek
4. Meslek mensupları üzerinde soruşturma yürütmek ve yaptırımlar uygulamak
5. Yüksek mesleki standartları desteklemeye uygun bulunan diğer işleri yapmak

Pek çok ülkenin, söz konusu Gözetim Kurulu'nun genel yönetmeliklerini izleyerek PCAOB benzeri kurullar kurduğuna ve 15 Eylül 2006 tarihinde Paris'te IFIAR (Uluslararası Bağımsız Denetçi Düzenleyicileri Forumu) olarak bilinen bir uluslararası organizasyon kurduklarına dikkat edilmelidir. Bu Uluslararası Forum 18 ülkeyi bir araya getirmektedir ve hedefleri de şunlardır (i) denetim piyasası alanındaki bilgileri ve bağımsız denetim düzenleyici faaliyetleri hakkında uygulama tecrübelerini paylaşmak (ii) düzenleyici faaliyetlerdeki işbirliğini desteklemek ve (iii) denetim kalitesinde çıkarı bulunan diğer uluslararası organizasyonlarla ilişki kurmak için bir odak oluşturmak.

1990'lardan farklı olarak, 21. yüzyılda artık ilgi muhasebe standartlarında değil Uluslararası Kurucusu Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (IFAC) olan Uluslararası Denetim Standartlarıdır. Daha önce de söylediğim gibi, bu durum bu günlerde işin zor kısmı tamamlanmış olsa da uluslararası muhasebe standartlarının 2009 yılında "yakınsanması" gerçeğinden kaynaklanmakta.

Daha tutarlı, pekişmiş ve sağlam, uluslararası topluluğun üye ülkelerinin düzenleyici mercilerinden gelecek sorulara cevap verebilecek yüksek kaliteli uluslararası standartların oluşturulması bağlamında, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC), hem finansal tabloların denetim sürecinde ve hem de daha iyi standartlar üretme sürecinde denetim mesleğinin kendisine olan kamu güvenini yeniden kuracak reformları başlatmak isteğiyle bu tür etkinlikleri cevap vermiştir. Söz konusu IFAC reformlarının birleştirici unsuru, adapte edilen her politikanın, uygulanan her sürecin ve prosedürün mutlaka kamu çıkarına hizmet etmesidir ("Kamu Çıkarı Gözetim Kurulu'nun Birinci Kamu Raporu", sayfa 1).

Bu ruhla FSF ve Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Organizasyonu (IOSCO), Bankacılık Denetimi Hakkındaki Basel Komitesi (BCBS), Uluslararası Sigorta Denetçileri Birliği (IAIS), Dünya Bankası gibi diğer düzenleyiciler birlikte "İzleme Grubu"nu kurarak, "dürüstlük ve Finansal Piyasaların istikrarı" nı korumaya dahil oldular. IFAC kapsamlı reformların sonuna geldi. Bu reformlar ayrıca, "kamu çıkarını etkileyen tüm IFAC faaliyetleri üstünde, söz konusu bu faaliyetlerin gerçekte kamu çıkarına hizmet ettiğini

temin etmek üzere, kapsamlı bir gözetim yürütecek bağımsız bir organ kurulması ihtiyacını da doğurdu.

Böylece bir dünya işbirliği teşebbüsü olan PIOB doğdu. Bir İzleme Grubu Atama Komitesi kuruldu ve uluslararası ve ulusal kamu hizmetleri tecrübesi, düzenleyici uygulamanın farklı alanlarında tecrübe, uluslararası standart kurma süreciyle aşinalık, denetim mesleğinden bağımsız ve coğrafi temsiliyet konularında denge oluşturan bir grup seçkin ve önemli uzman seçildi. 28 Şubat 2005 tarihinde Paris'te, İzleme Grubu, IFAC liderliği ve PIOB üyelerinin ortak toplantısında, PIOB lanse edildi.

PIOB'un fermanı şöyle okunabilir: "PIOB'un hedefi, kamu çıkarına cevap veren IFAC'ın kamu çıkarı faaliyetlerine (IFAC kurulları ve komiteleri tarafından standart kurulması da dahil olmak üzere) yatırımcı ve diğer tarafların güvenini artırmaktır". IFAC'ın "kamu çıkarı faaliyet komiteleri" (IAASB), (IESBA) ve bunların İstişare Danışma Gruplarının üzerinde gözetim uygulanmasını da kapsamaktadır.

PIOB'un ofisi, Madrid'de Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Organizasyonu'nun (IOSCO), ofisinin de bulunduğu binadadır. Bu durum, özellikle de PIOB'un kabulü açısından bakıldığında, Uluslararası Standart Kurucular arasındaki karşılıklı ilişkinin canlı bir kanıtıdır.

Uluslararası Standart tarafından, Menkul Kıymetler Düzenleyicileri üzerinde uygulanan özel zorlamaların aslında özellikle menkul kıymetler düzenlemeleri dünyası üzerinde olduğuna değinmek istiyorum. Bu standartlar, süreklilik arz eden bir bazda birbirleriyle etkileşim içinde olmak üzere belirlenmişlerdir. Yani, menkul kıymetler düzenleyicileri, tüm standartların evrimine kalıcı bir biçimde ilgi göstermelidirler.

Menkul kıymetler düzenleyicileri için, Menkul Kıymetler Düzenleme Standartları ne olursa olsun, tüm standartlar kendi bilgi ve uygulama kapsamı altındadır. IOSCO diğer Uluslararası Standart Kurucularla birlikte aktif bir biçimde işbirliğine ve gelecekte oluşturulacak standartların daha iyi dizayn edilmesine katılmaktadır.

Borsaya kayıtlı şirket ihraç edenler, muhasebe standartları kullanıcılarıdır çünkü bunların finansal tabloları denetim standartlarına uygunluğu konusunda denetlenmelidir ve menkul kıymetler düzenleyicisi tarafından denetlenmelidir. İbra, İşlem ve Ödeme Standartları, menkul kıymetler düzenleyicileri tarafından, kendi yasama alanları içinde söz konusu sistemlerin sorunsuz işlemlerini gözetlemeleri gerektiğinde uygulanmaktadır. Kurumsal Yönetişim ve Şeffaflık Standartları da borsada işlem gören şirketlerle ilgili olarak doğrudan veya dolaylı olarak menkul kıymetler düzenleyicileri tarafından uygulamaya koyulmaktadır.

"Menkul Kıymetler Düzenleyicileri için Uluslararası Standartların Zorluğu"nun anlamı, haberdar kalmak, zamana ayak uydurmak ve nihai olarak bu uluslararası standartların hazırlanmasında etki sahibi olmak için, düzenleyiciler tarafından ihtiyaç duyulan büyük miktardaki mesleki ve ekonomik kaynaktır.

Bu büyük zorluk, Uluslararası Standartlar hakkında uygun ve dünya genelindeki Standart Yakınsamasıyla uyumlu bir kapsamlı bilgi seviyesi yakalamak için kısıtlı ekonomik ve mesleki kaynağa sahip yükselen ve gelişmekte olan ülkelerin menkul kıymet düzenleyicileri için daha akut durumdadır.

Uluslararası Standart Kurucuların, bölgesel konferanslar ve bu alandaki en son gelişmeleri duyurarak yaptığı yayılması etkiden dolayı ortaya çıkan mükemmel işe de değinmeliyiz. Tüm bunların yanında Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Organizasyonu (IOSCO), sadece Menkul Kıymetler Düzenleyicilerini değil tüm Uluslararası Standart Kurucuları kapsayarak, tüm üyelerinin uluslararası standartlarla ilgili olarak güncel bilgilere sahip olması konusundaki görevini başarıyla yürütmektedir.

IOSCO'nun yapısı, daha fazla kaynağa sahip ülkelerin, kendi içinde Teknik Komitelere ayrılmış farklı Çalışma Gruplarına aktif bir biçimde katılmalarına imkan verir. Bu gruplar, aynı konularla ilgilenen ve bu toplantılara az sayıdaki Yükselen Piyasa düzenleyicisinin sorumluluk ve kaynak ayırdığı durumlarda, Yükselen Piyasalar Çalışma Grubu'nun Başkanı'nın katılımına da imkan verir. Benzer biçimde Çalışma Gruplarının Teknik Komite üyeler, Uluslararası Standart Kurucularının temsilcileriyle birlikte, daimi olarak her alandaki tüm son gelişmeleri sergilemek üzere, Yükselen Piyasalar Komitesi Çalışma Gruplarındaki ilgili başlıkları analiz etmeye çağırılırlar.

Son olarak, IOSCO tarafından geliştirilen menkul kıymetler hakkındaki uluslararası standartlar ve Menkul Kıymetler Düzenleyicileri tarafından geliştirilen standartlarla uyumlu olduğunun derecesini belirleyen IOSCO uzmanları tarafından kurulan metodoloji de İspanyolca ve Fransızca'ya çevrilmiştir. IOSCO'nın Değerlendirme Metodolojisinin IFI'ler sonuçlarda uyum olması için –FSAP ve ROSC-değerlendirmelerinde de kullandıkları tek metodoloji olmasını bekliyoruz. Yoksa, bu raporların sonuçları karşılaştırılabilir ve uyumlu olmaz. Ayrıca, IFI'ler hakkında iki IOSCO uzmanına ihtiyaç duyulmaktadır. Menkul Kıymetler Düzenlemelerini ve Sermaye Piyasalarını değerlendirmek kolay bir iş değildir. Menkul kıymetler düzenlemelerinin 30 tanesi "İbra, İşlem ve Ödeme Sistemi" ile ilgilidir.

Tüm süre giden çalışmalar, mevcut ilkeleri daha açık bir dille yeniden yazarak IFAC ilkelerinin daha düzgün bir biçimde pek çok dile çevrilmesini amaçlayan, IFAC tarafından uygulamaya konulan Açıklık Projesi ile aynı çizgidedir

Belki de mümkün olduğu kadar kısa sürede, yükselen ülkelerdeki menkul kıymetler düzenleyicilerinin karşı karşıya olduğu zorluk, "düzgün uluslararası standart yakınsaması" uygulamak için düzenlemiş şirketleri ve yerel Standart Kurucuları eğitime ihtiyacıdır.

Teşekkür ederim. Burada bu fikirleri sizlerle paylaşmak benim için onurdu.

P-1.1.6-Alan Knight

Teşekkürler Charles, öncelikle teknolojiyi çözmeme gerekiyor. Beni dünya muhasebeciler konferansına gelip konuşmam için davet ettiğinizden dolayı çok teşekkür ederim. Burada olmaktan dolayı çok mutluyum. Görevim kurumsal sosyal sorumluluk konusunu tartışabileceğimiz bir bağlam oluşturmak. Bazılarınızın gayet iyi bildiği konuları tekrar etmek zorunda kalsam da temel bazı noktaları anlatmaya ve kurumsal sorumlulukta işin rolü hakkında bir anlayış oluşturmaya çalışacağım.

Öncelikle çelişkinin temel bağlamı şu; eğer iş bu kadar güçlü ve iyi durumdaysa neden dünya böyle berbat durumda, neden etrafta bu kadar yanlış var? Bildiğiniz gibi bazı pozitif başarılar sağladık fakat hala herhangi bir gelişme sağlayamadığımız ve yüzleşmemiz gereken birçok sorunumuz var. Nüfusumuz hızlı bir şekilde artmaya devam ediyor ve önümüzdeki sekiz, on yıl içerisinde tüm nüfus artışının yüzde doksan beşi gelişmekte olan ülkelerde gerçekleşecek. Eğer tahminler doğruysa önümüzdeki yetmiş sekiz yıl içerisinde az beslenen insanların sayısında yüzde yirmi artışa neden olacak yiyecek sıkıntısı, politik istikrarsızlık ve fakirlikle karşı karşıyayız. Suya erişim konusu daha önemli hale geldikçe ve su bulmak daha zorlaştıkça ülkelerdeki su sıkıntısı da giderek artıyor. Sağlık alanındaki eşitsizlik de artıyor ve tahminlere göre altı ila sekiz yıl içerisinde AIDS sağlık bütçesinin yüzde ellisinden fazlasını tüketecek.

Kısacası büyük bir sorunumuz var ve buna verilecek kurumsal tepki sürdürülebilir gelişme. Charles da bu tanımları kullandı ve ben de aynı tanımları kullandığıma sevindim çünkü bu yirmi yıl önce yayımlanmış bir raporda kullanılan iyi bir tanım. İlerlemede, sürdürülebilir gelişme sağlamada gelecek nesillerin gereksinimlerini tehlikeye atmadan bugünün gereksinimlerini karşılamamız gerektiğini bilmemiz gerekiyor. Bu açık. Peki, bunun iş alanında anlamı nedir? Esasında kurumsal sorumluluk iş alanının sürdürülebilir gelişmeye olan katkısıdır. İş alanının sürdürülebilir gelişmeye katkısı, daha doğrusu sürdürülebilir gelişmeye açtığı yol şu anlama geliyor. Sorumlu bir kurum bu dengeyi uygulamalarında, ürünlerinde, hizmetlerinde ve stratejik planlama yaparken yakalamaya çalışan bir kurumdur.

Bu, sadece ekonomi üzerindeki değil toplum ve çevre üzerindeki etkilerini de göz önüne alan kuruluşlarla ilgili. İşletmeleri harekete geçiren, hakkında sorumluluk almaları gereken başka konular da bulunuyor.

Charles'ın da bahsettiği gibi kurumsal sorumluluğun ne anlama geldiğiyle ilgili birçok tanım var ve bu tanım da AB yeşil kitabında bulunuyor yani tanımlar konusunda uyumluyuz Charles. Her neyse, kurumsal sorumluluk şirketlerin sosyal, çevresel konularla iş uygulamalarında ve pay sahipleriyle olan iletişimlerinde gönüllü olarak ilgilenmesi üzerine bir kavramdır. Bu iyi ve takip etmekten mutluluk duyduğumuz bir tanım.

Bunu biraz daha ileri götürüyoruz ve kurumsal sorumluluğun işin hesap verebilme yetisinin sınırlarının tekrar gözden geçirildiği ve yeniden düzenlendiği temel olduğunu söylüyoruz. Çünkü kabul etmeliyiz ki kontrol edemediğimiz birçok şeyin yanında

üzerinde oldukça büyük etkimiz olan alanlar da var ve bu alanlarda da sorumluluk almalı, nerede ve ne hakkında hesap vermemiz gerektiğini görüşmeli ve sınırları düzenlemeliyiz. Bu süreç öncelikli olarak toplum bazında ve şirket düzeyinde, toplumsal değişim için daha geniş bir açıdan ele alınması gereken sorumluluk deneyimleri ve ifadeleri üzerinde etkili olur. Kurumsal sorumluluğun kapsadığı konular yıllar içinde değişir ve bu da önemli bir noktadır. Sorumlu olmak sabit bir nokta, bir ya da birkaç konunun iş alanıyla nasıl bütünleştirileceği üzerine değişmez bir referans noktası değildir. İlerleyen bir hedeftir, şirketlerin gönüllü olarak çevresel konuları iş uygulamalarına ve pay sahipleriyle olan ilişkilerine dâhil etmeleri üzerine bir kavramdır. Kurumsal sorumluluk sürekli gelişen bir süreçtir fakat bu yeterli değildir çünkü bir şirketin eskiden olduğundan, görüldüğünden ya da bizim umduğumuzdan daha az ya da fazla sorumlu davranıp davranmadığını bilmek isteriz. Bir işletmenin sorumluluk düzeyini en etkili şekilde tanımlayan bu işletmenin kendini neye ve kime karşı sorumlu gördüğüdür. Kurumsal sorumluluk hesap verebilirlik sınırlarını değiştirmeye yöneliktir. Tekstil firmalarının daha sorumlu olduğunu çünkü global tedarik zincirinde çalışanları adına daha yüksek bir sorumluluk düzeyine ulaştıklarını söylüyoruz. Ya da enerji şirketleri diyoruz çünkü iklim değişiklikleri üzerindeki etkilerini kabul ediyorlar ya da ecza şirketleri çünkü insanların sağlığı üzerindeki sorumluluklarını kabul ediyorlar, alkol ve içecek şirketleri çünkü müşterilerinin sağlığı için hukuki zorunluluk ve sorumluluklarından fazlasıyla yüzleştirenler.

Bu nedenle bir şirket sahip olduğu etkinin ne kadar fazlasını dikkate alıyorsa o kadar sorumludur. Ve tam tersine ne kadar az faktörü ve etkiyi dikkate alıyorsa, büyük ihtimalle pay sahipleri ve eleştirmenler tarafından o kadar az sorumlu olarak görüleceklerdir.

Bu slayt işletmelerin çevrelerini hangi yolla etkilediklerini gösteriyor. İşletmelerin sadece yatırımları ve finansal yardımları dikkate almakla kalmayıp istihdam, taşeron üretim, kamu politikaları, kaynak tüketimi, ürünler, hizmetler ve tesislerle ilgili konularla da ilgilenmelerinin gerekmesi oldukça önemli. Kuruluşların çevresel ve sosyal sorumluluklarıyla ilgilenirken izleyebilecekleri çok sayıda yol bulunuyor.

Sıklıkla işletmelerin nesillerine, tutumlarına göre sürdürülebilirlik konularına nasıl tepki verdikleri hakkında konuşuyoruz. İlk nesil şirketler genellikle sadece kampanyaya tepki veriyor. Onlara karşı kampanyalar yürüten, binalarına posterler işaretler asan, ofisleri ve üretim tesisleri dışında kampanyalara katılan sivil toplum örgütü üyeleri bulunuyor ve bu şirketler de kontrol altına almadıkları negatif etkileri nedeniyle sarsılan itibarlarından kurtulmak adına bu kampanyaları yatıştırmak için gerekenleri yapıyor. İkinci nesil bu etkileri özümsemiş durumda ve bu konuları risk yönetimi açısından inceliyor. Bu riskleri daha etkili bir şekilde nasıl kontrol altına alabiliriz? Fakat bu şirketlerin üçüncü nesli, en sorumlu olan ve sürdürülebilirliği dikkate alan, kurumsal sorumluluğu ya da toplum üzerindeki etkilerini doğrudan iş stratejilerinin ve gelişiminin temeline yerleştiren, kurumsal sorumluluğun rekabetin dayanağı olduğu şirketler. Buna kurumsal rekabet yetisi diyoruz. Şu anda gördüğümüz de bunun nasıl ilerlediğine dair bir başka slayt. Burada bir kuruluşta kurumsal sorumluluğun önem ve kapasitesinin hangi seviyede olduğunun ve stratejileriyle ne derece bütünleşik olduğunun göstergeleri yer

alıyor. Bu şekilde farklı nesillerde belirli konuların nasıl işin bir parçası haline geldiği gösteriliyor; ilk nesilde büyük kısmıyla, ikinci nesilde son derece bütünlüklü, üçüncü nesilde ise işin esas ögesi haline geliyor ve rekabetin temelini oluşturuyor.

Bu durumda dikkate alınması gereken nedir, bu konuların işin temeline yerleşmesinde nasıl ilerleme kaydediliyor. Bunlar kuruluşlar açısından son derece önemli konular. Nelerin düzeltilmeye ihtiyacı var? Kuruluşların pay sahipleriyle iletişim kurmaları, onlardan bir şeyler öğrenmeleri ve kuruluşlarda değişimin nasıl sağlandığını anlamaları gerekiyor. Yönetimlerin bu genişleyen hesap verebilirlik gündemini dikkate almaları gerekiyor. Eğer bu kazanımı karar verme sürecine dâhil etmezseniz herhangi bir değeri olmayacaktır. Güvenilir iş yaklaşımları oluşturmak için stratejilerin sürdürülebilir gelişim açısından düzenlenmesi gerekir. Performans yönetimi; koyduğunuz amaçlara ulaşmak için bu konuda stratejileriniz olmalı ve bunlar kuruluş içindeki sistemlere işlemelidir. Ayrıca bağımsız güvencenin kamu aydınlatma ve performans ölçüm değerlendirmesinin bir parçası olması gerektiğini düşünüyoruz. Tabii ki bu noktada mesleğin bir rolü olacaktır. Peki, sorumluluk sahibi iş uygulaması konusunda nasıl ilerleme kaydederiz? Yaptığımız araştırmaların birkaçında yatırımcı ilişkileri uzmanları uzun vadede iyi bir sosyal, çevresel performansın şirketin markasını, ekonomik performansını ve hisse değerini önemli oranda etkilediği kanısındalar. Sermaye yöneticilerinin yüzde yetmişinden fazlasına göre de sosyal, çevresel risklerin kontrolünün şirketin uzun vade makul değerinde pozitif etkisi bulunuyor. Bir kuruluşu değerlendirirken bu noktaları göz ardı ediyoruz.

Yatırımcı ilişkileri uzmanlarının yanı sıra sermaye yöneticileri ve analistler sosyal, çevresel konulara verilen önemin önümüzdeki iki yıl içerisinde ana akım yatırımda çok daha dikkate değer bir yeri olacağını düşünüyorlar. ABD eski başkan yardımcısı ve son yıllarda iklim değişikliği konusunda farkındalık yaratmak adına yürüttüğü etkili kampanyayla tanıdığımız Al Gore aynı zamanda kurumsal sorumluluk konularında sürdürülebilirliği yaygınlaştıran kuşak yatırım kurulu isimli bir yatırım fonunun da başkanı. Al Gore, sosyal, çevresel faktörlerin alınan kararlara dâhil edilmesi fikrinin günümüzde bazı sermaye yöneticilerine ve emeklilik fonu vekillerine ilginç geldiğini söylüyor. Fakat kurumsal sosyal sorumluluk uygulamaları daha geniş, ulusal bir rekabet ortamına girene kadar sınırlı kalmaya devam edecek. Kurumsal tavır açısından bu bir mesele, bir kamu politikası olmalı. Bu, yaptığımız oldukça ilgi çekici bir çalışmada yer alıyor, bu çalışmada sorunların ciddiyeti ve kuruluşların kurumsal sorumluluğu ne oranda dikkate aldıkları arasındaki ilişkiyi ve bunun nesiller boyunca nasıl bir gelişme gösterdiğini inceledik. Ve açıkçası bir sorunun ciddiyeti ne kadar azsa, bir kuruluş için onun yüksek, stratejik bir düzeyde dikkate alınmasının önemi de o kadar düşük oluyor. Fakat sorunların ciddiyeti arttıkça, onları dikkate almadığımız sürece kuruluşun değerine o derecede belirgin etki ediyorlar. Obeziteyi örnek olarak alalım, birkaç yıl önce obezite nerdeydi, fast food ve tarımsal gıda şirketlerinin radarında nerede bulunuyordu. Şu anda ise ciddiyeti artıyor. Rekabetçi bir kuruluş olmak için stratejileri anlamının, yeniden görüşmenin ve yenilerini üretmenin son derece önemli olduğuna inanıyoruz. Çoğu zaman bariz cevaplar sürdürülebilirlik amaçlarına ulaşmanızı sağlamaz.

P-1.1.6-Nancy Kamp-Roelands

Çok teşekkür ederim. Beni bu çok önemli ve muhasebecilerin üzerinde çok önemli bir rol oynadıkları konu hakkında konuşmam için bu konferansa davet ettiklerinden dolayı konferansı düzenleyenlere teşekkür etmek istiyorum. Faaliyetlerimizin büyük bir kısmı hala finansal alanda raporlama ve sigorta. Finansal raporlamada son dönemlerde yaşanan skandallar dâhili kontrol ve kurumsal yönetimle alakalı olarak bu alandaki çalışmalarımızı arttırdı. Birkaç hafta önce Amerikalı Profesör Tom Bledwin'den iki slayt aldım. Sigorta konusuna geçmeden önce bunlardan birini sizlerle paylaşacağım çünkü çoğu zaman çokuluslu şirketlerle ve onların finansal beyanlarıyla ilgileniyoruz ve bunun da iyi bir örnek teşkil ettiğini düşünüyorum.

Gayri safi yurt içi hâsılamızın yüzde yirmi beşi, bu durumda şu anda üzerinde odaklandığımız finansal performans konusundan daha büyük bir etkiye sahip olmaları nedeniyle oldukça önemli ve sorumlu olduklarını anlamışsınızdır. Ve bu slayt bu konuyu gayet iyi anlatıyor. Ondan aldığım bir başka slayt da oldukça ilgi çekici. Bu, ekonomik büyümeyle ilgili bir slayt. Hala ekonomik büyümenin kendi neslimiz ve gelecek nesillerin refahı ve artan nüfusu için gerekli olduğunu düşünüyorum. Dünyayı atalarımızdan miras değil torunlarımızdan ödünç aldık. Bu nedenle gezegenimizi korumalıyız. Şimdiden buzulların erimesi gibi sorunlarla karşılaşmaktayız. Yeni icat ve yöntemlerin bu sorunların üstesinden gelemeyeceğini, yaşam tarzımızı ve özellikle de tüketim seviyemizi değiştirmemiz gerektiğini fark etmeliyiz.

Bu sorunların bir kısmının şeffaflık eksikliğinden kaynaklandığını düşünüyorum. Kaynaklarımızı hep ücretsiz ürünler olarak gördük ve havaya, suya ve doğal yaşam ortamımıza finansal beyanlarda herhangi bir değer biçmediğimiz için hiçbir zaman etkili bir biçimde dikkate alınmadılar. Kyoto protokolünü hepimiz duyduk, onun sayesinde ilk izinlerimiz aldık ve artık onlar da finansal beyanda görünüyorlar. Birçok kuruluş da sosyal sorumluluklarını kabul ettiler ve iş uygulamalarını hangi koşullar altında gerçekleştirdiklerini belirten iş ilkelerini yayımladılar. Sadece hissedarlara karşı değil daha geniş bir pay sahipleri grubuna karşı sorumlu olduklarını kabul ettiler. Bu nedenle sosyal sorumlulukları hakkında bilgi yayımladılar. Daha geniş bir pay sahipleri grubunun taleplerine ve ayrıca yatırımcıların kendilerine yanıt veriyorlar. Bu alanda güvence sağlamak hem harici hem de dâhili menfaatler için gerekli. Bu alandaki güvenceyi 1992'de başlamasından beri takip ediyorum ve yakın zamanda kurumsal kayda dayanan bir içerik analizi yapıldı.

Sonuçlara bakarsak özellikle finansal sektörün bu alanda oldukça aktif olduğunu görürüz; bu kısmen diğer kuruluşlar üzerine etki sahibi olabilmelerinden kaynaklanıyor. Bu nedenle aynı zamanda sigorta talebinde bulunuyorlar. Diğer sektör ulaşım alanı, birçok raporları bulunuyor. Şirketlerin çoğu ilk önce çevresel konularla ilgili bilgi yayımlamaya başladılar ve sonra eğitim, çeşitlilik konuları gibi sosyal konuları eklediler; fakat şimdi insan hakları, kamu sorumluluğu, toplumsal katılım ve ekonomi konularına

daha çok ağırlık veriyorlar. Sigorta raporlarını kimin imzaladığına bakarsak, şu anda yüzde kırk dört ile muhasebe mesleğinin en fazla sigortayı sağladığını görürüz. Kurumsal sosyal sorumluluk danışmanları ve çevre danışmanları bu alanda önemli bir rol oynuyorlar. Güvence raporlarının yüzde yirmi üçünü imzalıyorlar. Kurumsal sosyal sorumluluk şebekesi de bunlara dâhil. Ayrıca bunlar tarafından verilen sertifikalar ve daha da fazlası Shell'deki bilim insanları tarafından hazırlanan raporlar bulunuyor; bu nedenle bu ayrıca harici bir uzmanlık alanı.

Bazı anlaşmalarda kapsam nicel veri ve rapor üzerinde odaklanıyor. Bu muhtemelen tedarik değişiminden kaynaklanıyor. Bence tüm raporlar güvenceye tabi olmalı. Finansal beyanlar hakkında bir miktar bilgimiz var. Çoğu zaman bu raporlarda politika amaç yönetimi anahtar performansla birlikte rapor ediliyor. Çok önemli bir noktanın atlandığını düşünüyorum. Sigorta seviyesini göz önüne aldığımızda bu muhasebecilik mesleği açısından oldukça önemli fakat güvence sağlayanlar sadece biz değiliz ve belki de sigorta raporlarının büyük bir çoğunluğunda güvence seviyesinin belirtilmemesinin açıklaması budur. Belirtildiyse de genellikle sınırlı bir düzeydeki anlaşmalarla ilgilenilmiştir. Yalnızca birkaçı kabul edilebilir bir sigorta seviyesi sağlıyor. Bazıları ise sigorta seviyelerinden bahsetmiyor fakat negatif bir açıdan sonuçlarına yer veriyor. Bazı sigorta tedarikçileri hala şu anda izin verilmeyen üzerinde anlaşmış prosedürleri tercih ediyor.

Ölçütlerle ilgili olarak; çünkü kurumsal sosyal sorumluluk raporlarını değerlendireceksem bu raporların belirli ölçütlere uyup uymadığını değerlendirmem gerekir. Güvence ölçütünün seviyesi oldukça önemlidir ve çoğunlukla Global Raporlama Girişimidir (GRI). Bu yıl ekim ayında yeni GRI kılavuzları G3'ler yayımlandı. Ve eğer güvence sağlarsak gelecekte oldukça önemli olacaklar. Kurumsal sosyal sorumluluk raporlaması isteğe özel olduğundan GRI kılavuzları bulunuyor. Fakat GRI kılavuzları hala oldukça genel bu nedenle onları her bir kuruluş için özelleştirmemiz gerekiyor. Bazıları herhangi bir ölçütleri olmadan kendi raporlama politikalarıyla başladılar. Güvence raporlarının çoğu da henüz herhangi bir güvence standardına atıfta bulunmuyor. Standartlar; IFAC'nin birkaç yıl önce yayımladığı standartlara bakacak olursak tarihi finansal bilgidense diğer konulara güvence sağlamak üzerine ISO 3000 standardı bulunuyor. Eğer belirli bir güvence standardına atıfta bulunulacaksa AccountAbility AA 1000 AS ya da IFAC 3000 standardından bahsediliyor. Bu iki standart oldukça yüksek bir seviyede ve yine de tüm güvence sürecine rehberlik edecek yeterli bilgiyi sağlamıyorlar. Bu nedenle AccountAbility ek bir rehber yayımladı.

Fakat bazı ülkeler bu alanla ilgili kendi ulusal rehberlerini geliştirmek için girişimde bulunuyor. Örneğin İsviçre, Almanya, Fransa ve Hollanda. Standart formunun taslağı yayımlandı ve İngilizcesi de bulunuyor. Eğer ilgileniyorsanız ....'nın web sitesinden indirebilirsiniz. Raporlarda belirtilen sonuçlar farklılık gösteriyor. Bazı raporlarda birden fazla sonuç bulunuyor, bazıları sonuçlara bazı öneriler de ekliyor. Terim oldukça sık kullanılıyor. Ayrıca bu terimi kullanmalı mıyız yoksa sadece finansal beyan ve finansal bilgi için mi kullanılmalı bunu da sorgulamamız gerektiğini düşünüyorum. Güvence sağlama konusuna baktığımızda temel zorluklar nelerdir? Bence bu anlaşma kabulüyle alakalı. Bu gönüllü bir anlaşma. Bu durumda bir şirket ne ölçüde kapsamını

seçebilir? Ne ölçüde anlaşmamızın kapsamına konulan sınırlamaları kabul edebiliriz? Bu bütün bir rapor değilse ..... kaçınmalıyız. Kullanacağım ölçütler anlaşmalarım için uygun mu, raporlarımın okunmasında sonuçlarımın anlaşılabilmesi için bu ölçütlere herkes ulaşabilir mi. Bütünlük konusu da oldukça önemli çünkü, önceki konuşmacılardan da duyduk, çoğu tedarik zinciriyle ilgili fakat aynı zamanda çok disiplinli takımlarda da çalışıyorlar. Bir tür ülke mesleği olarak bunu çok disiplinli takımlar halinde gerçekleştirmemiz gerektiğini bilmeliyiz. Bu biraz karmaşık bir durum. Okuyucular tarafından anlaşılabilen bir güvence raporunu nasıl hazırlamalıyız. Çok teşekkür ederim.

P-1.1.6-Roger Adams

Çok teşekkür ederim. Herkese iyi günler. IFAC'nin yeni başkanının açılış bölümündeki konuşması hakkındaki fikirlerimi söylemek istiyorum. Muhasebe mesleğinin karşılaştığı zorluklar olduğuna katılıyorum çünkü tüm meslekler önümüzdeki yüzyıla bakıyorlar. Ve sanırım onun söylediklerini bir ölçüde tekrarlamış olacağım ama dünyada bu kadar çok kaynak ve bu kadar çok fakir insan olması kabul edilemez bir nokta. Kendisi ekonomik gelişmenin tek başına yetersiz kabul edilmesi gerektiğine dikkat çekti, dünyada nasıl bir gelişme gösterdiğimizize odaklandı ve bize entelektüel olgunluk, sosyal gelişim ve ahlaki zenginleşme yolunu gösterdi, sonrasında da muhasebecilik mesleğini bu zorlukların karşısına yerleştirdi. Bu gün dinlediğimiz tüm konuşmaların aynı felsefeyi yansıttığını düşünüyorum. Konuşmamda ayrıca kurumsal sorumluluğun ne olduğuna, farklı boyutlardaki sürücülere ve kuruluşların ilgilendiği diğer konulara değineceğim. Finansal bakış açısından, iş sektörünün bakış açısından ve muhasebe mesleğinin perspektifinden kurumsal sosyal sorumluluk konusuna bakacağım. Son olarak da şeffaflık konusundaki gelişmeler ve bu konuların kamu raporlamaları hakkında bazı yorumlarda bulunacağım.

Öncelikle kurumsal sosyal sorumluluğun ne olduğu konusunda tanımlamalar yapacağım. Finansal açıdan dünya için muhtemelen en kötü ve giderek çoğalan sorunlar var ve şirketlerden istediğimiz minimum şey düzenlemelere uyum. Şirketlerden daha fazlasını istedik ve birçok kuruluş bu yardım severliğe katkıda bulundu. Sosyal normlar ve beklentiler salt uyumun ötesinde şeyler gerektiriyor. Bir de işin 2002 ve 2002'den beri profesyonel muhasebecilerin daha pozitif ve yapıcı bir yaklaşımla ilgilendikleri etik yönü var. Bu nedenle kurumsal sosyal sorumluluğun giderek artan ve karmaşık bir sorun haline gelen bir konu olduğunu düşünüyorum.

Bazı kuruluşlar tamamen içsel değerlerle kurulur, bazıları din, bazıları felsefe, bazıları ise kurucularının inançlarından etkilenebilir. Diğer birçok kuruluş ihtiyaçlardan doğmuştur. Bazı diğerleri ise kurumsal sorumluluğa cevap verme amaçlıdır. Ayrıca raporlar yayınlayanlar da bulunuyor. Kısacası insanlar farklı nedenlerle kurumsal sosyal sorumluluk alanındalar. Düşündüğüm boyutlar .... Bu sabah diğerleri ekonomik finansal boyuttan, çevresel boyuttan ve sosyal boyuttan bahsettiler. Benim görüşüm kısmen sosyal, kısmen çevresel, kısmen ekonomik. Bu açıdan baktığınızda, sorunların kapsamı göz önüne alınırsa sabit bir sorun listesi bulunmadığını görürsünüz. Farklı kuruluşların ilgilenmeleri gereken ve buraya eklenebilecek farklı sosyal, çevresel sorunları, işçi sorunları var.

Üç ana nokta perspektifinden bakarsanız durum öyle görünüyor, sürdürülebilir gelişimle bağlantı kurmaya başladığınızda. Sürdürülebilir gelişim kurumsal sosyal sorumluluk dâhilinde daha geniş bir kavram. Çünkü günün sonunda her ikisi tarafından verilen tanımlarda da belirtildiği gibi, kurumsal sosyal sorumluluk ve sürdürülebilir gelişim .... Ve bunlar kuruluşlarımızda, onlar için çalıştığımız kuruluşlarda başarı sağlamakta oldukça zorlandığımız kavramlar. Bu konuların birçoğunu verimli bir şekilde gerçekleştirebileceğimiz hakkında konuşabiliriz. Fakat sürdürülebilir gelişmeyi sağlayan makro bir düzey, yönetimsel bir düzey, sosyal bir düzey. Kuruluşlarda çalışan

muhasebeciler ara yüzeyi oluşturuyor ve bu konularla ilgilenmemizi ve kısa vadeli değil uzun vadeli bir vizyonumuz olmasını sağlıyorlar. Bu fırsat ve yararlar tüm kuruluşlar için; sadece şirketler değil, kamu sektörü kuruluşları, eğitim kurumları. Hepsi kurumsal sorumluluk adına gerekenleri yapmaya başladı. Bazı şirketler pay sahipleriyle ilişkilerini geliştiriyor, itibarın korunmasını ve gelişimini sağlıyor. Yakın zamanda çıkacak olan bir yönetmelikle çevresel gelişmelerden, işgücü ve ahlaki gelişmelerden finansal yarar ve nakit akışı sağlamak adına icraatlarınızı geliştirebileceksiniz. Doğrudan finansal açıdan yarar sağlamanızı yavaşlatsa da ekstra bir imaj sağlıyor ve çalışanlar üzerindeki pozitif etkisi de çevredeki itibarı göz önüne alan risk yönetimini güçlendiriyor. Alan özellikle tekstil firmaları gibi şirketlerdeki tedarik zincirinden bahsetti. Bazı safhaları ortadan kaldırırsa da bu oldukça adil. Eğer tedarik zincirinizde bir yerlerde bir arsa varsa ...yine de tedarik zincirinizde sizin için büyük bir tehlike arz etmeleri oldukça talihsiz bir durum.

Finansal raporlamanın daha geleneksel kısmında; uygulama, finansal açıdan gözden geçirme, yönetim tartışma analizi konularında da kurumsal sorumluluk sorunlarını nasıl kontrol edeceğimize dair stratejik bir bakış ve tartışma ortamı olması gerekiyor. Finansal sektör son birkaç yılda bir konuyu çok önemsendi. Dow Jones sürdürülebilirlik endeksi ... Johannesburg menkul kıymetler borsası, SOI endeksi ve Alan ayrıca Al Gore'un nesil yatırımı yaklaşımından da bahsetti. Finans endüstrisinde sosyal açıdan sorumlu yönetim türleri ve yaklaşımlarıyla performans kayıtlarına büyük bir ilgi var. Muhasebe mesleğinin yapabileceği katkılar, bunlar çok büyük konular. Fakat esasen kullanabileceğimiz müthiş bir bakışımız var. Çevresel ve sosyal sorunların üstesinden gelmek için kendi yönetim yöntemlerimizi benimseyebilir ve finansal raporlama yöntemimizi değiştirebiliriz. Aslında ... ile ilgili sorunları ele almak için bunu yapıyoruz. Yeni sigorta ilkeleri geliştiriyoruz, hesap verebilirlik gibi geleneksel olmayan bir sigorta endüstrisiyle çalışıyoruz, birazdan konuşacağımız gibi kurumsal sosyal sorumluluk sürdürülebilirlik raporları üzerine sigortalar geliştiriyoruz.

Bu alanda yapabileceğimiz çok şey var. Çevresel maliyetler ve yeni sigorta yöntemlerinin nasıl oluşturulacağı ile ilgili öğrenci eğitimi, üyeleri korumak adına daha fazla sorumluluk ... bu konuların CPD programlarında geliştirilmesi için onlara gerekli nitelikleri kazandırıyorlar. Yükümlülükler, çevresel yükümlülükler, örneğin emisyon ticaretinden bahsettiğimizde stratejik MDNA ifşaatları gibi ana akım finansal raporlama fırsatları bulunuyor. Kısacası etrafta muhasebe mesleğinin gerçekleştirmesini bekleyen birçok fırsat var. Bu slaytların üzerinde daha detaylı olarak duracaktım fakat onun yerine sol üst köşeden itibaren saat yönünde kısaca bahsedeceğim. Doğrudan kurumsal yönetimle bağlantılı risk yönetimi konularımız, maliyetleri içselleştirip karar alma sürecimizi etkileyen emisyon ticareti sistemlerimiz ve ekonomik enstrümanlarımız var. Finansal beyanlarda çevresel ve yükümlülük ifşaatları var. Düşünme yöntemimize daha fazla detay değerlendirme sürecini, çevresel maliyetleri ve yeni üretim süreçlerini dâhil ederek farklı yaklaşımlara, geri ödeme yöntemlerine ve MPV'ye daha farklı bakıyoruz. Ve son olarak sol alt köşede maliyet muhasebesi yaklaşımımız var ve buna göre kuruluşumuzun verdiği zararlar bir şekilde verdiğimiz hizmetlere ve ürettiğimiz ürünlere maliyet olarak geri dönüyor. Bu açıdan maliyeti içselleştirme be bu sayede fiyatları uygun hale getirme amacımıza ulaştık. Umarım toplumda kaynakları daha iyi dağıtarak, Charles'ın da dediği gibi doğru kaynak dağılımını sağlamak için raporlama

yaparak .... Kontrol, ölçme, raporlama ve güvence verme biz muhasebecilerin en iyi oldukları konular.

Üç tür raporlama var: çevresel, sosyal ve ekonomik. Bu üçü de kurumsal sosyal sorumluluk ya da sürdürülebilirlik raporlamasında bir araya geliyor. Ve bu da daha önce bahsettiğim bazı raporlamaları toparlıyor. Şu anda raporlama standart hale getiriliyor ve daha fazla GRI temeli kazanıyor. IFAC de Global Raporlama Girişimi'nin bir kurul üyesi olduğundan bu kurulda temsil ediliyor. Yakın zamanda sağlık, sosyal, ekonomik ve çevresel konular gibi bu sunumun başlarında da bahsettiğim birçok kurumsal sosyal sorumluluk konusunu ele alan bir raporlama kılavuzu geliştirdik. Ayrıca muhasebecileri kavramsal çerçevesinden ortaya çıkmış sorunlara dayandığından size çok tanıdık gelecek yeni raporlama ilkeleri hazırlamaya çalışıyoruz. Özet olarak finansal sektör, sivil toplum örgütleri ve yönetimler tarafında gösterilen kurumsal sosyal sorumluluk konusundaki şeffaflığa karşı artan bir talep var. Gelecekte raporlamamıza finansal olmayan daha fazla bilgi dahil edeceğiz ve muhasebecileri bekleyen zorluk da dengeyi nasıl sağlayacakları ve nelerin stratejik açıdan açıklanmasının uygun olduğuna karar vermek. Bu şirketlerin, kuruluşların büyük bir çoğunluğunu etkileyecek ve kurumsal sosyal sorumluluk konusundaki zorluklardan kimse muaf olmayacak. Bu, muhasebe kurumlarından çokuluslu işbirliklerine ve gönüllü kuruluşlara kadar dayanan bir risk yönetimi konusudur. Hepimizin itibarımızla ilgili riskleri ve zorunluluklar üzerindeki sosyal etkimizi kontrol altında tutmamız gerekiyor. Finansal sektörde işletmelerdeki muhasebecilerin bu zorluklara karşı koyması gerekiyor ve bunu yaptığımıza inanıyorum. Sanırım bu hafta İstanbul'da az çok bu konuyla ilgili üç oturum var. Bu oturuma Charles başkanlık ediyor. Yarınki oturum sürdürülebilir gelişme üzerine...ve Perşembe...

İki yıl içerisinde bu sabah parçası olduğu bu açılış oturumunun başarılı olduğunu söyleyebilecek. Çok teşekkür ederim.